

नेपाल राजपत्र

नेपाल सरकारद्वारा प्रकाशित

खण्ड ७५) काठमाडौं, वैशाख ८ गते, २०८२ साल (संख्या ३)

भाग ३

नेपाल सरकार

संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालयको

सूचना

संवत् २०८२ सालको नियमावली (नेराप) नम्बर १

हवाई सेवा व्यवस्थापन नियमावली, २०८२

गैर सैनिक हवाई उडान (सिभिल एभिएशन) ऐन, २०१५ को दफा ३ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल सरकारले देहायका नियमहरू बनाएको छ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

परिच्छेद-१

प्रारम्भिक

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:** (१) यी नियमहरूको नाम “हवाई सेवा व्यवस्थापन नियमावली, २०८२” रहेको छ।
(२) यो नियमावली तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ।
२. **परिभाषा:** विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस नियमावलीमा,-
- (क) “अन्तर्राष्ट्रिय वायुसेवा सञ्चालन संस्था” भन्नाले नेपालबाट विदेशी मुलुकमा वा विदेशी मुलुकबाट नेपालमा नियमित हवाई उडान सञ्चालन गर्ने वायुसेवा सञ्चालन संस्था सम्झनु पर्छ र सो शब्दले नियमित बाहेक नेपालबाट विदेशी मुलुकमा वा विदेशी मुलुकबाट नेपालमा चार्टर वा कार्गो उडान सञ्चालन गर्ने वायुसेवा सञ्चालन संस्थालाई समेत जनाउँछ।
- (ख) “आन्तरिक वायुसेवा सञ्चालन संस्था” भन्नाले नेपालभित्र नियमित हवाई उडान सञ्चालन गर्ने वायुसेवा सञ्चालन संस्था सम्झनु पर्छ र सो शब्दले नेपालभित्र नियमित बाहेक चार्टर वा कार्गो उडान सञ्चालन गर्ने वायुसेवा सञ्चालन संस्थालाई समेत जनाउँछ।
- (ग) “इजाजतपत्र” भन्नाले नागरिक उड्डयनसँग सम्बन्धित संस्था सञ्चालन गर्न नियम ११

- बमोजिम जारी गरिने इजाजतपत्र सम्झनु पर्छ।
- (घ) “ऐन” भन्नाले गैर सैनिक हवाई उडान (सिभिल एभिएशन) ऐन, २०१५ सम्झनु पर्छ।
- (ङ) “नागरिक उड्डयनसँग सम्बन्धित प्रशिक्षण दिने अन्य संस्था” भन्नाले वायुसेवा सञ्चालन, ग्राउण्ड हेण्डलिङ्ग, एयर कार्गो म्यानेजमेन्ट प्रशिक्षण लगायत वायुसेवा सञ्चालनसँग सम्बन्धित अन्य ग्राउण्ड क्लास सञ्चालन गर्ने संस्था सम्झनु पर्छ।
- (च) “नागरिक उड्डयनसँग सम्बन्धित संस्था” भन्नाले नियम ३ बमोजिमको संस्था सम्झनु पर्छ।
- (छ) “प्राधिकरण” भन्नाले नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण सम्झनु पर्छ।
- (ज) “फ्लिट” भन्नाले वायुसेवा सञ्चालन संस्थासँग रहेका वायुयानको प्रकार र सङ्ख्या सम्झनु पर्छ।
- (झ) “मन्त्रालय” भन्नाले नेपाल सरकारको संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय सम्झनु पर्छ।
- (ञ) “मान्यता प्राप्त प्रशिक्षण संस्था” भन्नाले नागरिक उड्डयनसँग सम्बन्धित जनशक्तिलाई व्यक्तिगत इजाजतपत्रको योग्यता (पर्शनल

- लाईसेन्सिङ्ग रिक्वायरमेन्ट्स) सँग सम्बन्ध राख्ने प्रशिक्षण दिने आधिकारिक संस्था (अप्रुभ्ड ट्रेनिङ्ग अर्गनाइजेशन) सम्झनु पर्छ।
- (ट) “व्यावसायिक हवाई सेवा सञ्चालन संस्था” भन्नाले नियम ३ को खण्ड (क) बमोजिमका संस्था सम्झनु पर्छ।
- (ठ) “सञ्चालन प्रमाणपत्र” भन्नाले नागरिक उड्डयन सम्बन्धी प्रचलित कानून बमोजिम प्राधिकरणबाट जारी हुने वायुसेवा सञ्चालनको प्रमाणपत्र (एयर अपरेटर्स सर्टिफिकेट) सम्झनु पर्छ।

परिच्छेद-२

नागरिक उड्डयनसँग सम्बन्धित संस्था सञ्चालन

३. **नागरिक उड्डयनसँग सम्बन्धित संस्था:** नागरिक उड्डयनसँग सम्बन्धित संस्था देहाय बमोजिम हुनेछन्:-

- (क) व्यावसायिक हवाई सेवा अन्तर्गत,-
- (१) अन्तर्राष्ट्रिय वायुसेवा सञ्चालन संस्था,
- (२) आन्तरिक वायुसेवा सञ्चालन संस्था।
- (ख) वायुयान तथा वायुयानका पार्ट पुर्जाको उत्पादन, मर्मत तथा परीक्षण सहितका विस्तृत मर्मत (ओभरहल) गर्ने संस्था,

- (ग) प्रशिक्षण संस्था अन्तर्गत,-
- (१) हवाई उडान सम्बन्धी प्रशिक्षण संस्था (फ्लाइट स्कूल),
  - (२) मान्यता प्राप्त प्रशिक्षण संस्था,
  - (३) नागरिक उड्डयनसँग सम्बन्धित प्रशिक्षण दिने अन्य संस्था,
  - (४) वायुयान तथा वायुयानका पार्ट पुर्जा मर्मत सम्भार प्रशिक्षण संस्था।
- (घ) मनोरञ्जनात्मक उड्डयन क्रियाकलाप अन्तर्गत,-
- (१) मनोरञ्जनात्मक उड्डयन संस्था,
  - (२) मनोरञ्जनात्मक उड्डयन प्रशिक्षण संस्था।

स्पष्टीकरण: यस खण्डको प्रयोजनको लागि “मनोरञ्जनात्मक उड्डयन क्रियाकलाप” भन्नाले इन्जिन जोडिएको वा नजोडिएको हावाको माध्यमबाट तैरिने अल्ट्रालाईट, माइक्रोलाइट, प्याराग्लाइडिङ्ग, ह्याङ्गलाइडिङ्ग, स्काई डाइभिङ्ग वा हट एयर बेलुनको प्रयोग गरी सञ्चालन गरिने मनोरञ्जनात्मक क्रियाकलाप सम्झनु पर्छ।

४. वायुसेवा सञ्चालन संस्थाको वर्गीकरण: (१) मन्त्रालयले उडान तौल क्षमता तथा वायुयान सङ्ख्याको आधारमा अन्तर्राष्ट्रिय वायुसेवा सञ्चालन संस्थालाई देहाय बमोजिम “क”, “ख” र “ग” वर्गमा वर्गीकरण गर्नेछः-

(क) अधिकतम उडान तौल एक लाख पच्चिस हजार किलोग्रामभन्दा बढी भएका कम्तीमा तीन वटा वायुयान भएको वायुसेवा सञ्चालन संस्थालाई “क” वर्गमा,

(ख) अधिकतम उडान तौल चालिस हजार किलोग्राम भन्दा बढी एक लाख पच्चिस हजार किलोग्रामसम्म भएका कम्तीमा तीन वटा वायुयान भएको वायुसेवा सञ्चालन संस्थालाई “ख” वर्गमा,

(ग) अधिकतम उडान तौल चालिस हजार किलोग्रामसम्म भएका कम्तीमा तीन वटा वायुयान भएको वायुसेवा सञ्चालन संस्थालाई “ग” वर्गमा।

(२) उपनियम (१) बमोजिम वर्गीकरण गर्दा “ख” वा “ग” वर्गमा परेका अन्तर्राष्ट्रिय वायुसेवा सञ्चालन संस्थाले “क” वा “ख” वर्गमा वर्गीकृत हुन चाहेमा सोको लागि मन्त्रालयमा निवेदन दिनु पर्नेछ र त्यस्तो वायुसेवा सञ्चालन संस्थाले “क” वा “ख” वर्गको लागि आवश्यक पर्ने योग्यता

पूरा गरेको देखिएमा मन्त्रालयले त्यस्तो वर्गमा वर्गीकृत गर्न सक्नेछ।

(३) उपनियम (१) र (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि यो नियमावली प्रारम्भ हुँदाका बखत इजाजतपत्र प्राप्त गरी सञ्चालनमा रहेका "ख" वा "ग" वर्गमा परेका अन्तर्राष्ट्रिय वायुसेवा सञ्चालन संस्थालाई सम्बन्धित वर्गका लागि निर्धारित तीनभन्दा कम वायुयानबाट सेवा सुरुवात गर्ने गरी "क" वा "ख" वर्गमा वर्गीकृत गर्न सकिनेछ।

(४) उपनियम (३) बमोजिम "क" वा "ख" वर्गमा वर्गीकृत हुने अन्तर्राष्ट्रिय वायुसेवा सञ्चालन संस्थाले त्यसरी वर्गीकरण गरिएको मितिले चार वर्षभित्र सम्बन्धित वर्गका लागि निर्धारित कम्तीमा तीन वटा वायुयानबाट सेवा सञ्चालन गरिसक्नु पर्नेछ।

(५) उपनियम (४) बमोजिमको अवधिभित्र सम्बन्धित वर्गको लागि निर्धारित कम्तीमा तीन वटा वायुयानबाट सेवा सञ्चालन नगर्ने अन्तर्राष्ट्रिय वायुसेवा सञ्चालन संस्थालाई मन्त्रालयले साविक बमोजिमको "ख" वा "ग" वर्गमा वर्गीकृत गर्नेछ।

(६) आन्तरिक वायुसेवा सञ्चालन संस्थाको वर्गीकरण देहाय बमोजिम हुनेछः-

- (क) स्थिर पङ्खी वायुयान सञ्चालन गर्ने संस्था,
- (ख) हेलिकप्टर सञ्चालन गर्ने संस्था।

५. व्यावसायिक हवाई सेवाको किसिम: (१) व्यावसायिक हवाई सेवा सञ्चालन संस्थाले प्रदान गर्ने सेवाको किसिम देहाय बमोजिम हुनेछः-

- (क) नियमित (सेड्युल) उडान अन्तर्गत यात्रु वा कार्गो (फ्रेटर) वा दुवै सेवा,
- (ख) चार्टर उडान अन्तर्गत यात्रु वा कार्गो (फ्रेटर) वा दुवै सेवा।

(२) उपनियम (१) को खण्ड (ख) बमोजिमको सेवा सञ्चालन गर्न इजाजतपत्र प्राप्त वायुसेवा सञ्चालन संस्थाले सोही उपनियमको खण्ड (क) बमोजिमको सेवा सञ्चालन गर्न चाहेमा सोको स्वीकृतिको लागि देहायका कागजात संलग्न गरी मन्त्रालयमा निवेदन दिनु पर्नेछः-

- (क) सञ्चालन गर्ने प्रस्तावित वायुयानहरूको विवरण, स्पेसिफिकेसन र टाइप प्रमाणपत्र,
- (ख) प्रत्येक रुट बमोजिमको प्रस्तावित उडान तालिका,
- (ग) प्रस्तावित रुट अनुसारको वित्तीय प्रक्षेपण सहितको व्यावसायिक योजना,
- (घ) प्रस्तावित वायुयान उडान सञ्चालनका लागि आवश्यक जनशक्ति योजना,

- (ड) वायुसेवा सञ्चालन संस्थाले सम्बन्धित रुटमा लिने स्वीकृत भाडादर,
- (च) कन्भेन्सन फर द युनिफिकेसन अफ सर्टेन रुल्स फर इन्टरनेशनल क्यारिएज बाइ एअर (मन्ट्रियल महासन्धी, १९९९) बमोजिमको दायित्व पूरा गर्ने प्रतिबद्धता (अन्तर्राष्ट्रिय वायुसेवाको हकमा)।

(३) उपनियम (२) बमोजिम प्राप्त निवेदन उपर जाँचबुझ गर्दा इजाजतप्राप्त वायुसेवा सञ्चालन संस्थाले ऐन, यस नियमावली तथा प्रचलित कानून बमोजिमको सर्त पूरा गरेको देखिएमा मन्त्रालयले त्यस्तो सेवाको किसिम परिवर्तन गर्न स्वीकृति दिनु पर्नेछ।

(४) यस नियममा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि उपनियम (१) को खण्ड (क) बमोजिमको सेवा सञ्चालन गर्न इजाजतपत्र प्राप्त वायुसेवा सञ्चालन संस्थाले सोही उपनियमको खण्ड (ख) बमोजिमको सेवा सञ्चालन गर्न स्वीकृति लिनु पर्ने छैन।

६. **इजाजतपत्र लिनु पर्ने:** (१) नियम ३ बमोजिमका नागरिक उड्डयनसँग सम्बन्धित संस्थाले सेवा सञ्चालन गर्नुअघि मन्त्रालयबाट इजाजतपत्र लिनु पर्नेछ।

(२) इजाजतपत्र लिन चाहने नागरिक उड्डयनसँग सम्बन्धित संस्थाले देहायको कागजात तथा विवरण संलग्न

गरी अनुसूची-१ बमोजिमको ढाँचामा मन्त्रालयमा निवेदन दिनु पर्नेछः-

- (क) कम्पनी दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,
- (ख) कम्पनीको प्रबन्धपत्र र नियमावलीको प्रतिलिपि,
- (ग) नियम ७ बमोजिमको चुक्ता पुँजी कायम भएको प्रमाण,
- (घ) सञ्चालकको व्यक्तिगत विवरण,
- (ङ) शेयरधनी, लगानीकर्ता वा सञ्चालकको नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,
- (च) शेयरधनी, लगानीकर्ता वा सञ्चालकको प्रहरी प्रतिवेदनको सङ्कलन प्रति,
- (छ) शेयरधनी, लगानीकर्ता वा सञ्चालक प्रचलित कानून बमोजिम कालो सूचीमा समावेश नरहेको पत्र,
- (ज) स्थायी लेखा नम्बर प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,
- (झ) सेवा सञ्चालनको लागि आवश्यक वित्तीय स्रोतको व्यवस्थापन सम्बन्धी योजना,
- (ञ) नागरिक उड्डयनसँग सम्बन्धित संस्थाको तर्फबाट काम कारबाही

- गर्न अधिकारप्राप्त अधिकारीको दस्तखत सहितको आधिकारिक पत्र,
- (ट) नियमित उडान गर्ने अन्तर्राष्ट्रिय वायुसेवा सञ्चालन संस्थाको हकमा नेपाल राष्ट्र बैङ्कबाट इजाजत प्राप्त “क” वर्गको वाणिज्य बैङ्कबाट जारी भएको नियम १० बमोजिमको बैङ्क ग्यारेन्टी,
- (ठ) व्यावसायिक योजना, जनशक्ति व्यवस्थापन सम्बन्धी योजना, पुँजी संरचना, आम्दानी र खर्चको विश्लेषण तथा यस्तै अन्य सान्दर्भिक विवरण समावेश गरी तयार गरिएको आर्थिक तथा प्राविधिक प्रस्ताव ।

७. **चुक्ता पुँजी:** नागरिक उड्डयनसँग सम्बन्धित संस्थाको रूपमा इजाजतपत्र प्राप्त गर्न चाहने व्यक्तिले देहायको चुक्ता पुँजी कायम गरी प्रचलित कानून बमोजिम कम्पनी संस्थापना गर्नु पर्नेछ :-

- (क) अन्तर्राष्ट्रिय वायुसेवा अन्तर्गत स्थिर पङ्खी वायुयान वा हेलिकप्टर सञ्चालन गर्ने नियम ४ को उपनियम (१) बमोजिम “क” वर्गमा वर्गीकृत संस्थाको लागि कम्तीमा एक अर्ब पच्चिस करोड रुपैयाँ, “ख” वर्गमा वर्गीकृत संस्थाको लागि

- कम्तीमा एक अर्ब रुपैयाँ र “ग”
वर्गमा वर्गीकृत संस्थाको लागि
कम्तीमा पचहत्तर करोड रुपैयाँ,
- (ख) आन्तरिक वायुसेवा अन्तर्गत स्थिर
पड्खी वायुयान सञ्चालन गर्ने
संस्थाको लागि कम्तीमा पचहत्तर
करोड रुपैयाँ र आन्तरिक वायुसेवा
अन्तर्गत हेलिकप्टर सञ्चालन गर्ने
संस्थाको लागि कम्तीमा पचास
करोड रुपैयाँ,
- (ग) वायुयान तथा वायुयानका पार्ट
पुर्जाको उत्पादन, मर्मत तथा परीक्षण
सहितका विस्तृत मर्मत (ओभरहल)
गर्ने संस्थाको लागि कम्तीमा पाँच
करोड रुपैयाँ,
- (घ) हवाई उडान सम्बन्धी प्रशिक्षण
संस्था (फ्लाइट स्कुल) को लागि
कम्तीमा दश करोड रुपैयाँ,
- (ङ) मान्यता प्राप्त प्रशिक्षण संस्थाको
लागि कम्तीमा एक करोड रुपैयाँ,
- (च) नागरिक उड्डयनसँग सम्बन्धित
प्रशिक्षण दिने अन्य संस्थाको लागि
कम्तीमा बिस लाख रुपैयाँ,

- (छ) वायुयान तथा वायुयानका पार्ट पुर्जा मर्मत सम्भार प्रशिक्षण संस्थाको लागि कम्तीमा दुई करोड रुपैयाँ,
- (ज) इन्जिन नजोडिएका वायुयान सञ्चालन गर्ने मनोरञ्जनात्मक उड्डयन संस्थाको लागि कम्तीमा बिस लाख रुपैयाँ र इन्जिन जोडिएका वायुयान सञ्चालन गर्ने मनोरञ्जनात्मक उड्डयन संस्थाको लागि कम्तीमा पचास लाख रुपैयाँ,
- (झ) मनोरञ्जनात्मक उड्डयन प्रशिक्षण संस्थाको लागि कम्तीमा पचास लाख रुपैयाँ।

८. मूल्याङ्कनको आधार: (१) नियम ६ बमोजिम प्राप्त निवेदनको सम्बन्धमा जाँचबुझ गरी राय पेस गर्न मन्त्रालयले एक मूल्याङ्कन समिति गठन गर्नेछ।

(२) उपनियम (१) बमोजिमको समितिले निवेदनसाथ पेस भएका आर्थिक तथा प्राविधिक प्रस्तावको सम्बन्धमा देहाय बमोजिमको आधार र अङ्गभार बमोजिम मूल्याङ्कन गर्नु पर्नेछ:-

- (क) अन्तर्राष्ट्रिय वायुसेवा सञ्चालन संस्थाको हकमा अनुसूची-२ बमोजिम,
- (ख) आन्तरिक वायुसेवा सञ्चालन संस्थाको हकमा अनुसूची-३ बमोजिम,

- (ग) हवाई उडान सम्बन्धी प्रशिक्षण संस्था (फ्लाइट स्कुल), मान्यता प्राप्त प्रशिक्षण संस्था वा नागरिक उड्डयनसँग सम्बन्धित प्रशिक्षण दिने अन्य संस्थाको हकमा अनुसूची-४ बमोजिम,
- (घ) मनोरञ्जनात्मक उड्डयन संस्थाको हकमा अनुसूची-५ बमोजिम,
- (ङ) मनोरञ्जनात्मक उड्डयन प्रशिक्षण संस्थाको हकमा अनुसूची-६ बमोजिम,
- (च) वायुयान तथा वायुयानका पार्ट पुर्जाको उत्पादन, मर्मत तथा परीक्षण सहितका विस्तृत मर्मत (ओभरहल) गर्ने संस्थाको हकमा अनुसूची-७ बमोजिम,
- (छ) वायुयान तथा वायुयानका पार्ट पुर्जा मर्मत सम्भार प्रशिक्षण संस्थाको हकमा अनुसूची-८ बमोजिम।

(३) उपनियम (१) बमोजिमको समितिले उपनियम (२) बमोजिम मूल्याङ्कन गर्दा प्रत्येक प्रस्ताव बापत कुल पूर्णाङ्कको कम्तीमा सत्तरी प्रतिशत अङ्क प्राप्त गर्ने नागरिक उड्डयनसँग सम्बन्धित संस्थालाई इजाजतपत्र दिन सिफारिस गर्नु पर्नेछ।

(४) उपनियम (१) बमोजिमको समितिले आफ्नो सिफारिस सहितको प्रतिवेदन सो समिति गठन भएको मितिले एक्काइस दिनभित्र मन्त्रालयमा पेस गर्नु पर्नेछ।

९. **इजाजत सम्बन्धी निर्णय:** (१) नागरिक उड्डयनसँग सम्बन्धित संस्थाले इजाजतपत्रको लागि नियम ६ बमोजिम दिएको निवेदनको सम्बन्धमा नियम ८ बमोजिमको मूल्याङ्कन समितिको प्रतिवेदन समेतको आधारमा मन्त्रालयले आवश्यक निर्णय गर्नेछ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम निर्णय गर्नुअघि मन्त्रालयले आवश्यकता अनुसार प्राधिकरण वा अन्य निकायको राय लिन सक्नेछ।

(३) उपनियम (१) बमोजिम भएको निर्णयको जानकारी त्यस्तो निर्णय भएको मितिले सात कार्यदिनभित्र मन्त्रालयले निवेदकलाई दिनु पर्नेछ।

१०. **बैङ्क ग्यारेन्टी पेस गर्नु पर्ने:** नियमित हवाई उडान गर्ने अन्तर्राष्ट्रिय वायुसेवा सञ्चालन संस्थाले धरौटी बापत कम्तीमा तीन वर्षको लागि मान्य हुने पच्चिस लाख रुपैयाँ बराबरको बैङ्क ग्यारेन्टी पेस गर्नु पर्नेछ।

११. **इजाजतपत्र जारी गर्ने:** (१) नियम ९ बमोजिम इजाजतपत्र प्रदान गर्ने निर्णय भएको नागरिक उड्डयनसँग सम्बन्धित संस्थालाई मन्त्रालयले अनुसूची-९ बमोजिमको ढाँचामा इजाजतपत्र जारी गर्नेछ।

तर नियमित हवाई उडान गर्ने अन्तर्राष्ट्रिय वायुसेवा सञ्चालन संस्थाले नियम १० बमोजिमको बैङ्क ग्यारेन्टी पेस गरेपछि मात्र इजाजतपत्र जारी गरिनेछ।

(२) इजाजतपत्र प्राप्त अन्तर्राष्ट्रिय वायुसेवा सञ्चालन संस्था वा नियम ४ को उपनियम (६) बमोजिमको आन्तरिक वायुसेवा सञ्चालन संस्थाले इजाजतपत्र प्राप्त गरेको पाँच वर्षभित्रमा कम्तीमा तीनवटा वायुयानबाट सेवा सञ्चालन गर्नु पर्नेछ।

(३) अन्तर्राष्ट्रिय उडानको लागि सम्बन्धित मुलुकको अनुमति लिने लगायतका प्रक्रिया पुऱ्याउनु पर्ने दायित्व इजाजतपत्र प्राप्त अन्तर्राष्ट्रिय वायुसेवा सञ्चालन संस्थाको हुनेछ।

१२. **इजाजतपत्रको अवधि:** इजाजतपत्रको अवधि चार वर्षको हुनेछ।

१३. **इजाजतपत्रको नवीकरण:** (१) इजाजतपत्र नवीकरण गर्न चाहने नागरिक उड्डयनसँग सम्बन्धित संस्थाले इजाजतपत्रको अवधि समाप्त हुनुभन्दा कम्तीमा तिस दिनअघि देहाय बमोजिमको कागजात र विवरण संलग्न गरी मन्त्रालयमा निवेदन दिनु पर्नेछ:-

- (क) इजाजतपत्रको प्रतिलिपि,
- (ख) अनुमति प्राप्त उपकरणको विवरण,
- (ग) भौतिक संरचनाको विवरण,
- (घ) प्रविधि हस्तान्तरण स्थिति,
- (ङ) अद्यावधिक कर चुक्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,
- (च) पछिल्लो आर्थिक वर्षको लेखा परीक्षण प्रतिवेदन,
- (छ) कार्यरत स्वदेशी तथा विदेशी जनशक्तिको विवरण,

(ज) व्यावसायिक प्रगति प्रतिवेदन।

(२) उपनियम (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि यो नियमावली प्रारम्भ हुँदाका बखत मन्त्रालयबाट इजाजतपत्र प्राप्त गरी त्यस्तो इजाजतपत्रको अवधि समाप्त भएका नागरिक उद्‌डयनसँग सम्बन्धित संस्थाले त्यस्तो इजाजतपत्र नवीकरण गर्नको लागि यो नियमावली प्रारम्भ भएको मितिले तिस दिनभित्र उपनियम (१) बमोजिम मन्त्रालयमा निवेदन दिन सक्नेछ।

तर इजाजतपत्रको अवधि समाप्त भएको एक वर्ष नाघेको इजाजतपत्र नवीकरण गर्न सकिने छैन।

(३) उपनियम (१) वा (२) बमोजिम प्राप्त निवेदनको सम्बन्धमा आवश्यक जाँचबुझ गर्दा निवेदकले ऐन, यस नियमावली तथा अन्य प्रचलित कानून बमोजिम तोकिएको सर्त पालना गरेको देखिएमा त्यस्तो निवेदन प्राप्त भएको मितिले एक्काइस दिनभित्र मन्त्रालयले इजाजतपत्र नवीकरण गर्ने निर्णय गरी सोको जानकारी निवेदकलाई दिनु पर्नेछ।

(४) मन्त्रालयले इजाजतपत्र नवीकरण सम्बन्धमा निर्णय गर्नु अघि आवश्यकता अनुसार प्राधिकरण वा अन्य निकायको राय लिन सक्नेछ।

(५) इजाजतपत्रमा उल्लिखित अवधिभित्र यस नियम बमोजिम इजाजतपत्र नवीकरणको लागि निवेदन नदिने नागरिक उद्‌डयनसँग सम्बन्धित संस्थाको इजाजतपत्र स्वतः खारेज हुनेछ।

१४. **इजाजतपत्र रद्द गर्ने:** (१) देहायको अवस्थामा मन्त्रालयले नागरिक उड्डयनसँग सम्बन्धित संस्थालाई प्रदान गरेको इजाजतपत्र रद्द गर्नेछः-

- (क) इजाजतपत्रको अवधिभित्र प्राधिकरणबाट सञ्चालन प्रमाणपत्र प्राप्त गर्ने प्रक्रिया सुरु नगरेमा,
- (ख) ऐन, यस नियमावली तथा अन्य प्रचलित कानून विपरीत हुने गरी कार्य गरेको प्रमाणित भएमा,
- (ग) मन्त्रालयले दिएको निर्देशनको उल्लङ्घन गरी हवाई सुरक्षामा लापरवाही गरेमा, वा
- (घ) नियम ११ को उपनियम (२) बमोजिम सेवा सञ्चालन गर्न नसकेमा।

(२) उपनियम (१) बमोजिम इजाजतपत्र रद्द गर्नु अघि त्यस्तो संस्थालाई आफ्नो भनाई राख्ने मनासिब मौका दिनु पर्नेछ।

१५. **बैङ्क ग्यारेन्टी फुकुवा गर्ने:** (१) नियमित हवाई उडान गर्ने अन्तर्राष्ट्रिय वायुसेवा सञ्चालन संस्थाले इजाजतपत्र बमोजिमको सेवा सञ्चालन सुरु गरेपछि नियम १० बमोजिम पेस गरेको बैङ्क ग्यारेन्टी फुकुवा गर्नको लागि मन्त्रालयमा निवेदन दिनु पर्नेछ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम प्राप्त निवेदन उपर जाँचबुझ गर्दा इजाजतपत्र प्रदान गर्दाका बखत तोकिएको सर्त

बमोजिम सेवा सञ्चालन गरेको देखिएमा मन्त्रालयले त्यस्तो बैङ्क ग्यारेन्टी फुकुवा गर्नेछ।

१६. **बैङ्क ग्यारेन्टी जफत हुने:** देहायको अवस्थामा नियमित हवाई उडान गर्ने अन्तर्राष्ट्रिय वायुसेवा सञ्चालन संस्थाले नियम १० बमोजिम पेस गरेको बैङ्क ग्यारेन्टी जफत हुनेछः-

- (क) इजाजतपत्र प्रदान गर्दाका बखत तोकिएको सर्त पालना नगरेमा,
- (ख) नियम १३ को उपनियम (५) बमोजिम इजाजतपत्र खारेज भएमा,
- (ग) नियम १४ बमोजिम इजाजतपत्र रद्द भएमा,
- (घ) मन्त्रालयले दिएको निर्देशनको पालना नगरेमा।

परिच्छेद-३

फ्लिट तथा सञ्चालन आधार सम्बन्धी व्यवस्था

१७. **फ्लिट थप वा परिवर्तन:** (१) इजाजतपत्रको अवधि कायम रहेका नागरिक उड्डयनसँग सम्बन्धित संस्थाले फ्लिट थप वा परिवर्तन गर्न चाहेमा थप वा परिवर्तन गर्न चाहेको फ्लिटको स्पष्ट विवरण खुलाई त्यस्तो फ्लिट थप वा परिवर्तन गर्नुको कारण सहित मन्त्रालयमा निवेदन दिनु पर्नेछ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम फ्लिट थप वा परिवर्तनको लागि निवेदन दिँदा देहाय बमोजिमको विवरण तथा कागजात संलग्न गर्नु पर्नेछः-

- (क) इजाजतपत्रको प्रतिलिपि,

- (ख) सञ्चालनमा रहेका संस्थाको हकमा सञ्चालन प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,
- (ग) प्रस्तावित फिल्टको सङ्ख्या र योजना,
- (घ) प्रस्तावित फिल्ट सञ्चालन गर्न चाहिने जनशक्ति व्यवस्थापन योजना,
- (ङ) इजाजतपत्रमा उल्लिखित फिल्टको सञ्चालन अवस्था,
- (च) प्रस्तावित फिल्टको मान्यता प्राप्त प्रकार (टाइप) प्रमाणपत्र,
- (छ) अघावधिक कर चुक्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,
- (ज) पछिल्लो आर्थिक वर्षको लेखा परीक्षण प्रतिवेदन,
- (झ) आर्थिक व्यवस्थापन योजना,
- (ञ) व्यावसायिक योजना सम्बन्धी कागजात।

(३) उपनियम (१) बमोजिम प्राप्त निवेदन सम्बन्धमा मन्त्रालयले आवश्यकता अनुसार प्राधिकरण वा अन्य निकायको राय माग गर्न सक्नेछ।

(४) उपनियम (२) बमोजिम प्राप्त विवरण तथा कागजात र उपनियम (३) बमोजिम राय माग भएकोमा उक्त राय समेतको आधारमा फिल्टको आवश्यकता र औचित्यताको विश्लेषण गरी मन्त्रालयले फिल्ट थप वा परिवर्तन गर्न स्वीकृति दिन सक्नेछ।

(५) उपनियम (४) बमोजिम फ्लिट थप वा परिवर्तन गर्न स्वीकृति दिएको मितिले दुई वर्षभित्र सम्बन्धित वायुसेवाले त्यस्तो फ्लिट ल्याई सञ्चालन गर्नु पर्नेछ।

(६) उपनियम (५) बमोजिमको अवधिमा फ्लिट थप वा परिवर्तन गरी सञ्चालन गर्न नसकेमा सम्बन्धित वायुसेवाले त्यस्तो अवधि थप गर्नको लागि मन्त्रालयमा निवेदन दिन सक्नेछ र त्यसरी प्राप्त निवेदन जाँचबुझ गर्दा अवधि थप गर्न उपयुक्त हुने देखेमा मन्त्रालयले फ्लिट थप वा परिवर्तनको लागि बढीमा एक वर्षसम्मको अवधि थप गर्न सक्नेछ।

(७) उपनियम (५) बमोजिमको अवधिभित्र वा उपनियम (६) बमोजिम अवधि थप भएकोमा त्यस्तो अवधिभित्र फ्लिट ल्याई सञ्चालन नगरेमा त्यस्तो फ्लिट थप वा परिवर्तनको लागि दिइएको स्वीकृति स्वतः खारेज हुनेछ।

१८. **रुट थप गर्न सक्ने:** (१) इजाजतपत्र प्राप्त वायुसेवा सञ्चालन संस्थाले रुट थप गर्न चाहेमा सोको व्यहोरा खुलाई देहाय बमोजिमको विवरण तथा कागजात संलग्न गरी मन्त्रालयमा निवेदन दिनु पर्नेछ:-

- (क) इजाजतपत्रको प्रतिलिपि,
- (ख) सञ्चालन प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,
- (ग) इजाजतपत्रमा उल्लिखित फ्लिटको सञ्चालन अवस्था,
- (घ) अद्यावधिक कर चुक्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,
- (ङ) पछिल्लो आर्थिक वर्षको लेखा परीक्षण प्रतिवेदन,

(च) थप गर्न चाहेको रुटको विवरण।

(२) उपनियम (१) बमोजिम प्राप्त निवेदन उपर जाँचबुझ गर्दा निवेदकले इजाजतपत्र प्रदान गर्दाका बखत तोकिएको सर्त पालना गरी सेवा सञ्चालन गरिरहेको देखिएमा मन्त्रालयले रुट थप गर्ने अनुमति दिन सक्नेछ।

१९. **सञ्चालन आधार (अपरेसन वेस) तोक्ने:** (१) मन्त्रालयले इजाजतपत्र प्रदान गर्दा हवाई पूर्वाधार, सेवाको आवश्यकता, विमानस्थलको ट्राफिक क्षमता समेतको मूल्याङ्कन गरी नागरिक उड्डयनसँग सम्बन्धित संस्थाको सञ्चालन आधार (अपरेसन वेस) तोक्नेछ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम तोकिएको सञ्चालन आधार थप वा परिवर्तन गर्नुपर्ने भएमा नागरिक उड्डयनसँग सम्बन्धित संस्थाले त्यस्तो आधार परिवर्तन गर्नु पर्ने कारण र औचित्य सहित देहाय बमोजिमको विवरण तथा कागजात संलग्न गरी मन्त्रालयमा निवेदन दिनु पर्नेछ:-

(क) इजाजतपत्र र सञ्चालन प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,

(ख) सञ्चालन आधार थप वा परिवर्तन गर्नु पर्नाको औचित्य प्रमाणित हुने कागजात,

(ग) अद्यावधिक कर चुक्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,

(घ) नागरिक उड्डयनसँग सम्बन्धित संस्थाको आय-व्ययको विवरण।

(३) उपनियम (२) बमोजिम प्राप्त विवरण तथा कागजात मूल्याङ्कनको लागि मन्त्रालयले आवश्यकता अनुसार प्राधिकरण वा अन्य निकायको राय लिन सक्नेछ।

(४) उपनियम (२) बमोजिम प्राप्त विवरण तथा कागजात र उपनियम (३) बमोजिम राय माग भएकोमा त्यस्तो राय समेतको आधारमा मन्त्रालयले सञ्चालन आधार थप वा परिवर्तन गर्न सक्नेछ।

परिच्छेद-४

ओभर फ्लाई, वायुसेवा मनोनयन र उडान सञ्चालन अनुमति

२०. ओभर फ्लाई: (१) वायुयान खरिद, बिक्री वा लिजमा दिई वा लिई निकासी वा पैठारी गर्नु पर्ने वा अन्य कार्यका लागि विदेशी मुलुकको वायुक्षेत्र (एयर स्पेस) प्रयोग गर्नु पर्ने भई मन्त्रालयको सिफारिस आवश्यक पर्ने भएमा त्यस्तो वायुसेवा सञ्चालन संस्थाले ओभर फ्लाईको सिफारिसको लागि मन्त्रालयमा निवेदन दिनु पर्नेछ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम सिफारिस माग गर्दा देहाय बमोजिमको विवरण तथा कागजात पेस गर्नु पर्नेछ:-

- (क) ओभर फ्लाई गर्ने वायुयानको विवरण,
- (ख) प्राधिकरणको सिफारिस,
- (ग) उडान गर्ने मिति र रुटको विवरण,
- (घ) ओभर फ्लाईमा संलग्न हुने उडान कार्यदलको विवरण,

- (ड) वायुयान बिक्री भएको कारणले ओभर फ्लाई माग गरेको भए निकासीको लागि उडान योग्य प्रमाणपत्र,
- (च) अघावधिक कर चुक्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,
- (छ) सञ्चालन प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,
- (ज) इजाजतपत्रको प्रतिलिपि।

(३) उपनियम (१) बमोजिम प्राप्त निवेदन जाँचबुझ गर्दा व्यहोरा मनासिब लागेमा मन्त्रालयले ओभर फ्लाई सम्बन्धमा सिफारिसको निर्णय गरी कूटनीतिक माध्यमबाट सम्बन्धित मुलुकको नागरिक उड्डयन सम्बन्धी नियामक निकायमा पठाई सोको जानकारी त्यस्तो निवेदन दिने वायुसेवा सञ्चालन संस्थालाई समेत दिनेछ।

२१. वायुसेवा मनोनयन (एयरलाइन्स डेजिक्नेसन) र सञ्चालन अनुमति (अपरेटिङ्ग अथोराईजेसन): (१) मन्त्रालयले यस नियमावली बमोजिम नेपालमा दर्ता भई अन्तर्राष्ट्रिय उडान गर्न चाहने वायुसेवा सञ्चालन संस्थालाई वायुसेवा मनोनयन (एयरलाइन्स डेजिक्नेसन) र नेपालमा उडान गर्न चाहने विदेशी वायुसेवा सञ्चालन संस्थालाई सञ्चालन अनुमति (अपरेटिङ्ग अथोराईजेसन) प्रदान गर्न सक्नेछ। यसरी वायुसेवा मनोनयन गर्दा वा सञ्चालन अनुमति प्रदान गर्दा द्विपक्षीय हवाई सेवा सम्झौता बमोजिम गर्नु पर्नेछ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम वायुसेवा मनोनयन वा सञ्चालन अनुमति लिन चाहने वायुसेवा सञ्चालन संस्थाले

नियमित उडान सुरु गर्नुभन्दा कम्तीमा साठी दिन अघि देहाय बमोजिमको विवरण तथा कागजात संलग्न गरी मन्त्रालयमा निवेदन दिनु पर्नेछः-

- (क) कम्पनी दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,
- (ख) वायुसेवा सञ्चालन संस्थाका शेयरधनी वा सञ्चालक समितिका सदस्यको नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,
- (ग) वायुसेवा सञ्चालन संस्थाको मुख्य कार्यालयको ठेगाना, फोन, फ्याक्स, टेलेक्स तथा ईमेल ठेगाना,
- (घ) सञ्चालन प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,
- (ङ) इजाजतपत्रको प्रतिलिपि,
- (च) नियामक निकायबाट अपरेशन म्यानुअल स्वीकृत भएको प्रमाणित कागजात,
- (छ) वायुयानको उपकरणको विस्तृत विवरण,
- (ज) वायुयानको स्वामित्व प्रमाणित हुने कागजात,
- (झ) वायुयान लिज खरिद भए प्राप्त हुने रुटमा उडान गर्न पाउने सम्झौताको प्रमाण,
- (ञ) सम्बन्धित उडान योग्यता (एयर वर्दिनेस), लाईसेन्सिङ, फ्लाइट

- अपरेसन र दुर्घटना जाँच गर्ने अधिकारीको सम्पर्क विवरण,
- (ट) वायुसेवा सञ्चालन संस्थाको हवाई सुरक्षा र उडान सुरक्षा सम्बन्धी विस्तृत कार्यक्रम (संवत् २००१ मङ्सिर २२ गते (७ डिसेम्बर १९४४) का दिन संयुक्त राज्य अमेरिकाको सिकागोमा सम्पन्न भएको अन्तर्राष्ट्रिय नागरिक उड्डयन महासन्धि (कन्भेन्सन अन इन्टरनेशनल सिभिल एभिएशन) को अनुसूची-१७ (एनेक्स-१७) बमोजिमको ढाँचामा),
- (ठ) सम्बन्धित वायुसेवा सञ्चालन संस्थासँग सम्बन्धित कानून बमोजिम सो संस्थाका कार्यकारी प्रमुखको काम, कर्तव्य र अधिकारको आधिकारिक प्रमाणपत्र,
- (ड) यात्रु कार्गो, व्यागेज र तेस्रो पक्षको दायित्व सम्बन्धी विवरण र सो बमोजिम वायुसेवाले गरेको बिमालेख (पोलिसी) को प्रमाणित प्रति,
- (ढ) विदेशी वायुसेवा सञ्चालन संस्थाको हकमा सम्बन्धित वायुसेवाको प्रतिनिधिको प्रमाणित हस्ताक्षर

- (सम्बन्धित वायुसेवाको कार्यकारी प्रमुखबाट प्रमाणित),
- (ण) वायुसेवाले सम्बन्धित रुटमा लिने स्वीकृत भाडादर,
- (त) अन्य वायुसेवासँग व्यवस्थापन सम्बन्धी सम्झौता भएको भए सो प्रमाणित हुने कागजात।

(३) नेपालमा उडान गर्न चाहने विदेशी वायुसेवा सञ्चालन संस्थालाई सम्बन्धित मुलुकबाट नेपालमा उडान गर्न वायुसेवा मनोनयन गरिएको औपचारिक पत्र कूटनीतिक माध्यमबाट प्राप्त भएको हुनु पर्नेछ।

(४) नेपालमा उडान गर्न चाहने विदेशी वायुसेवा सञ्चालन संस्थाले उपनियम (२) को खण्ड (क), (ख), (ग), (घ), (ङ), (छ), (ज) र (ठ) बमोजिम पेस गरेको कागजात सम्बन्धित मुलुकको नागरिक उड्डयन सम्बन्धी नियामक निकायबाट प्रमाणित भएको हुनु पर्नेछ।

(५) उपनियम (१) बमोजिम सञ्चालन अनुमति प्राप्त संस्थाले रुट थप वा परिवर्तनको लागि मन्त्रालयमा निवेदन दिँदा सम्बन्धित मुलुकको नागरिक उड्डयन सम्बन्धी नियामक निकायबाट अनुमति प्राप्त भएको कागजात समेत पेस गर्नु पर्नेछ।

२२. **कोड सेयर अनुमति सम्बन्धी व्यवस्था:** (१) कुनै वायुसेवा सञ्चालन संस्थाले मन्त्रालयबाट अनुमति प्राप्त गरी कोड सेयर उडान गर्न सक्नेछ।

स्पष्टीकरण: यस नियमको प्रयोजनको लागि "कोड सेयर उडान" भन्नाले दुई वा सोभन्दा बढी वायुसेवा सञ्चालन संस्थाले आपसी सम्झौता मार्फत प्रत्येक वायुसेवा सञ्चालन संस्थाको कार्य विवरण र दायित्वको बाँडफाँट गरी आपसमा कोडको आदान प्रदानद्वारा यात्रुलाई एकीकृत रूपमा सेवा प्रदान गर्ने उडान सम्झनु पर्छ।

(२) उपनियम (१) बमोजिमको अनुमति प्राप्त गर्न चाहने वायुसेवा सञ्चालन संस्थाले देहाय बमोजिमको विवरण तथा कागजात संलग्न गरी मन्त्रालयमा निवेदन दिनु पर्नेछ:-

- (क) वायुसेवा सञ्चालन संस्थाबीच भएको कोड सेयर उडान सम्बन्धी सम्झौताको प्रतिलिपि,
- (ख) कोड सेयर उडानको लागि प्रस्तावित रूट र उडान तालिकाको विवरण,
- (ग) कोड सेयर उडान गर्न चाहने प्रत्येक वायुसेवा सञ्चालन संस्थाको स्पष्ट कार्य विवरण,
- (घ) कोड सेयर उडान गर्न चाहने प्रत्येक वायुसेवा सञ्चालन संस्थाको दायित्व स्पष्ट खुल्ने कागजात।

(३) उपनियम (२) बमोजिम प्राप्त निवेदन सम्बन्धमा जाँचबुझ गर्दा अनुमति दिन उपयुक्त देखिएमा मन्त्रालयले त्यस्तो वायुसेवा सञ्चालन संस्थालाई कोड सेयर उडानका लागि अनुमति दिन सक्नेछ।

(४) उपनियम (३) बमोजिम कोड सेयर उडानका लागि अनुमति दिँदा सम्बन्धित मुलुकसँग भएको द्विपक्षीय हवाई सम्झौताको आधारमा दिइनेछ।

परिच्छेद-५

विविध

२३. **कार्य सहमति, श्रम स्वीकृति र गैर पर्यटक भिसा सिफारिस:** (१)

इजाजतपत्र प्राप्त नागरिक उडडयनसँग सम्बन्धित संस्थाले विदेशी जनशक्तिलाई काममा लगाउनु पर्ने भएमा कार्य सहमति, श्रम स्वीकृति र गैर पर्यटकीय भिसा सिफारिस माग गर्न देहाय बमोजिमको विवरण तथा कागजात संलग्न गरी मन्त्रालयमा निवेदन दिनु पर्नेछ:-

- (क) विदेशी जनशक्ति आवश्यक पर्नुको कारण र औचित्य खुल्ने विवरण तथा कागजात,
- (ख) विदेशी जनशक्तिको राहदानीको प्रतिलिपि,
- (ग) विदेशी जनशक्तिको पर्यटक भिसाको प्रतिलिपि,
- (घ) विदेशी जनशक्तिको नियुक्तिपत्र र निजसँग गरिएको करारनामाको प्रतिलिपि,
- (ङ) प्राविधिक जनशक्तिको हकमा निजको सम्बन्धित सेवाको इजाजतपत्रको प्रतिलिपि,

- (च) नेपाली वायुसेवा कम्पनीमा काम गर्ने गरी नियुक्त भएका विदेशी जनशक्तिको हकमा निजको नियुक्ति प्रक्रियाको (पदपूर्ति सम्बन्धी नेपालको राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकामा प्रकाशन गरेको विज्ञापनको) प्रतिलिपि,
- (छ) विदेशी जनशक्तिको पहिचान खुल्ने व्यक्तिगत विवरण,
- (ज) काममा लगाउन खोजिएको विदेशी जनशक्तिले पहिले पनि नेपालमा काम गरेको भए त्यसको कार्य प्रगति विवरण,
- (झ) निवेदन दिने नागरिक उड्डयनसँग सम्बन्धित संस्थाको इजाजतपत्रको प्रतिलिपि,
- (ञ) एक पटक भन्दा बढी कार्य सहमति, श्रम स्वीकृति र गैर पर्यटक भिसा सिफारिस माग गरेकोमा त्यस्तो विदेशी जनशक्ति विस्थापन गर्ने योजना।

(२) उपनियम (१) को खण्ड (ग) बमोजिमको कागजात निवेदकले गैर पर्यटक भिसाको सिफारिस लिनुभन्दा अघिसम्म मन्त्रालयमा पेस गर्न सक्नेछ।

(३) उपनियम (१) बमोजिम सिफारिस माग गरिएका जनशक्तिको सङ्ख्याको औचित्यका सम्बन्धमा मन्त्रालयले आवश्यकता अनुसार प्राधिकरणको सिफारिस माग गर्न सक्नेछ।

(४) उपनियम (१) बमोजिम प्राप्त विवरण तथा कागजात र उपनियम (३) बमोजिम प्राधिकरणको सिफारिस माग भएकोमा सो समेतको अध्ययन तथा जाँचबुझ गर्दा व्यहोरा मनासिब लागेमा मन्त्रालयले प्रचलित कानून बमोजिम सम्बन्धित विदेशी जनशक्तिलाई बढीमा एक वर्षको लागि कार्य सहमति, श्रम स्वीकृति र गैर पर्यटक भिसाको लागि सम्बन्धित निकायमा सिफारिस गर्न सक्नेछ।

२४. जनरल सेल्स एजेण्ट (जि.एस.ए.) मार्फत कारोबार गर्नु पर्ने:

(१) नेपालमा उडान गर्न चाहने विदेशी वायुसेवा सञ्चालन संस्थाले नेपालबाट गर्ने सम्पूर्ण व्यावसायिक कारोबार प्रचलित कानून बमोजिम नेपालमा दर्ता भएको जनरल सेल्स एजेण्ट (जि.एस.ए.) मार्फत गर्नु पर्नेछ।

(२) नेपालमा उडान गर्न चाहने विदेशी वायुसेवा सञ्चालन संस्थाले नियम २१ बमोजिम वायुसेवा मनोनयन वा सञ्चालन अनुमतिको लागि मन्त्रालयमा निवेदन दिँदा जनरल सेल्स एजेण्ट (जि.एस.ए.) मार्फत आवेदन दिनु पर्नेछ।

(३) यो नियमावली जारी हुनु अघि जनरल सेल्स एजेण्ट (जि.एस.ए.) बिना उडान सञ्चालन र व्यावसायिक कारोबार गरिरहेका वायुसेवा सञ्चालन संस्थाले यो नियमावली प्रारम्भ भएको मितिले एक वर्ष भित्र आफ्नो जनरल सेल्स

एजेण्ट (जि.एस.ए) तोकै सोको जानकारी मन्त्रालयमा दिनु पर्नेछ।

स्पष्टीकरण: यस नियमको प्रयोजनको लागि “जनरल सेल्स एजेण्ट (जि.एस.ए.)” भन्नाले विदेशी वायुसेवाले नेपालमा आफ्नो आधिकारिक प्रतिनिधित्व र व्यावसायिक कारोबारका लागि तोकैको प्रतिनिधि सम्झनु पर्छ।

२५. संस्थाको नाम परिवर्तन: (१) इजाजतपत्र प्राप्त नागरिक उड्डयनसँग सम्बन्धित संस्थाले आफ्नो नाम परिवर्तन गर्न चाहेमा देहाय बमोजिमको विवरण तथा कागजात संलग्न गरी मन्त्रालयमा निवेदन दिनु पर्नेछ:-

(क) नागरिक उड्डयनसँग सम्बन्धित संस्थाको सञ्चालक समितिको निर्णय,

(ख) कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयबाट जारी गरिएको अद्यावधिक शेयर अभिलेख सम्बन्धी पत्र,

(ग) नाम परिवर्तन गर्नुपर्ने कारण र उद्देश्य,

(घ) अद्यावधिक कर चुक्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,

(ङ) स्थायी लेखा नम्बर प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि,

(च) इजाजतपत्रको प्रतिलिपि।

(२) उपनियम (१) बमोजिम प्राप्त निवेदन उपर जाँचबुझ गर्दा नाम परिवर्तन गर्न उपयुक्त हुने देखिएमा

मन्त्रालयले त्यस्तो नागरिक उड्डयनसँग सम्बन्धित संस्थाको नाम परिवर्तन गर्न सहमति दिनेछ।

(३) यस नियम बमोजिम नागरिक उड्डयनसँग सम्बन्धित संस्थाको नाम परिवर्तन गर्दा दोहोरो अर्थ लाग्ने, संस्थाको उद्देश्यसँग मेल नखाने र अन्य यस्तै संस्थासँग मिल्ने गरी परिवर्तनको सहमति दिइने छैन।

(४) यस नियम बमोजिम मन्त्रालयबाट भएको सिफारिस समेतको आधारमा प्रचलित कानून बमोजिम कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयबाट त्यस्तो संस्थाको नाम परिवर्तन हुनेछ।

२६. **वार्षिक प्रतिवेदन:** इजाजतपत्र प्राप्त नागरिक उड्डयनसँग सम्बन्धित संस्थाले आफ्नो काम कारबाहीको वार्षिक प्रतिवेदन आर्थिक वर्ष समाप्त भएको मितिले तीन महिनाभित्र मन्त्रालयमा बुझाउनु पर्नेछ।

२७. **अनुगमन तथा निरीक्षण गर्न सक्ने:** (१) मन्त्रालयले इजाजतपत्र प्राप्त नागरिक उड्डयनसँग सम्बन्धित संस्थाको काम कारबाही र त्यस्तो संस्थाले पुऱ्याएको सेवा सम्बन्धमा आवश्यकता अनुसार वार्षिक योजना बनाई अनुगमन तथा निरीक्षण गरी आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम दिइएको निर्देशन पालना गर्नु सम्बन्धित नागरिक उड्डयनसँग सम्बन्धित संस्थाको कर्तव्य हुनेछ।

अनुसूची-१

(नियम ६ को उपनियम (२) सँग सम्बन्धित)

इजाजतपत्रको लागि दिइने निवेदनको ढाँचा

श्री संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय, मिति :
सिंहदरबार, काठमाडौं।

देहाय बमोजिमको नागरिक उड्डयनसँग सम्बन्धित संस्था सञ्चालन गर्ने इजाजतपत्र पाउनको लागि देहायको विवरण खुलाई यो निवेदन पेस गरेको छु।

१. सञ्चालन गर्ने नागरिक उड्डयनसँग सम्बन्धित संस्थाको किसिम (देहायको मध्ये कुनै एक उल्लेख गर्ने):-

(क) अन्तर्राष्ट्रिय वायुसेवा (स्थिर पङ्खी/हेलिकप्टर)

(१) नियमित उडान

(२) चार्टर उडान

(३) कार्गो उडान

(ख) आन्तरिक वायुसेवा (स्थिर पङ्खी/हेलिकप्टर)

(१) नियमित उडान

(२) चार्टर उडान

(३) कार्गो उडान

(ग) वायुयान तथा वायुयानका पार्ट पुर्जाको उत्पादन, मर्मत तथा परीक्षण सहितका विस्तृत मर्मत (ओभरहल) गर्ने संस्था,

(घ) हवाई उडान सम्बन्धी प्रशिक्षण संस्था (फ्लाइट स्कुल)

(ङ) मान्यता प्राप्त प्रशिक्षण संस्था,

- (च) नागरिक उड्डयनसँग सम्बन्धित प्रशिक्षण दिने अन्य संस्था,
- (छ) वायुयान तथा वायुयानका पार्ट पुर्जा मर्मत सम्भार प्रशिक्षण संस्था,
- (ज) मनोरञ्जनात्मक उड्डयन संस्था,
- (झ) मनोरञ्जनात्मक उड्डयन प्रशिक्षण संस्था।
२. नागरिक उड्डयनसँग सम्बन्धित संस्था र सोको सञ्चालकको विवरण:
- (क) संस्थाको नाम, ठेगाना :
- (ख) संस्थाको तर्फबाट कारोबार गर्ने मुख्य व्यक्तिको नाम, ठेगाना, पद :
- (ग) शेयरधनी वा लगानीकर्ताको नाम, ठेगाना :
३. उपकरणको सङ्ख्या र किसिम :
४. उपकरण प्राप्तिको तरिका :
५. लगानीको स्रोत र विवरण :
६. वायुसेवा रुट विवरण (वायुसेवा सञ्चालन संस्थाको हकमा) :

निवेदकको,-

नाम:

दस्तखत:

ठेगाना:

द्रष्टव्य: इजाजतपत्रको लागि निवेदन दिँदा देहायको शुल्क लाग्नेछ:-

- (क) अन्तर्राष्ट्रिय वायुसेवा सञ्चालन संस्थाको लागि पचास हजार रुपैयाँ,

- (ख) आन्तरिक वायुसेवा सञ्चालन संस्थाको लागि दश हजार रुपैयाँ,
- (ग) वायुयान तथा वायुयानका पार्ट पुर्जाको उत्पादन, मर्मत तथा परीक्षण सहितका विस्तृत मर्मत (ओभरहल) गर्ने संस्थाको लागि पाँच हजार रुपैयाँ,
- (घ) हवाई उडान सम्बन्धी प्रशिक्षण संस्था (फ्लाइट स्कूल) को लागि पाँच हजार रुपैयाँ,
- (ङ) मान्यता प्राप्त प्रशिक्षण संस्थाको लागि पाँच हजार रुपैयाँ,
- (च) नागरिक उड्डयनसँग सम्बन्धित प्रशिक्षण दिने अन्य संस्थाको लागि पाँच हजार रुपैयाँ,
- (छ) वायुयान तथा वायुयानका पार्ट पुर्जा मर्मत सम्भार प्रशिक्षण संस्थाको लागि पाँच हजार रुपैयाँ,
- (ज) मनोरञ्जनात्मक उड्डयन संस्थाको लागि पाँच हजार रुपैयाँ,
- (झ) मनोरञ्जनात्मक उड्डयन प्रशिक्षण संस्थाको लागि पाँच हजार रुपैयाँ।

अनुसूची-२

(नियम ८ को उपनियम (२) को खण्ड (क) सँग सम्बन्धित)

**अन्तर्राष्ट्रिय वायुसेवा सञ्चालन इजाजतपत्रको लागि मूल्याङ्कन आधार
तथा अङ्कभार**

१. प्रस्तावको गुणस्तर: २० अङ्क
- (क) ट्राफिक प्रक्षेपण: ५ अङ्क
- (१) विश्व ट्राफिक प्रक्षेपण १ अङ्क
- (२) एशिया प्यासिफिक ट्राफिक प्रक्षेपण १ अङ्क
- (३) सार्क क्षेत्र ट्राफिक प्रक्षेपण १ अङ्क
- (४) नेपालको ट्राफिक प्रक्षेपण २ अङ्क
- (ख) बजार विश्लेषण: ५ अङ्क
- (१) वायुसेवा बजारको आकार २.५ अङ्क
वायुसेवाबाट नेपालमा अन्तर्राष्ट्रिय हवाई
ट्राफिकमा हुने वृद्धि

वर्ष											
यात्रु											
कार्गो											

- (२) प्रस्तावित रुट अनुसारको बजार विश्लेषण २.५ अङ्क
प्रस्तावित रुटबाट हवाई ट्राफिकमा हुने वृद्धि

वर्ष											
यात्रु											
कार्गो											
गेट वे टु नेपाल											

- (ग) वायुयान अनुसारको रुट विश्लेषण: ५ अङ्क
 (१) रुट सँग मेल खाने वायुयान ५ अङ्क
 (२) रुट सँग मेल नखाने वायुयान २.५ अङ्क
- (घ) व्यावसायिक योजना: ५ अङ्क
 (१) दुरदृष्टि, लक्ष्य, उद्देश्य र रणनीति १ अङ्क
 (२) सञ्चालन योजना ४ अङ्क
- (अ) प्रस्तावित वायुयान अनुसारको
 रुट सेड्यूल
 वायुयानको किसिम १ अङ्क

रुट	उडान सङ्ख्या प्रति हप्ता	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	चौथो वर्ष	पाँचौं वर्ष

नोट: उडान सेड्यूल र वायुयान प्रयोग घण्टाको विस्तृत विवरण प्रस्तुत गर्नु पर्ने।

(आ) रुट ट्राफिक प्रक्षेपण १ अङ्क

रुट	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	चौथो वर्ष	पाँचौं वर्ष

नोट: रुट अनुसारको सेड्यूल यात्रु र कार्गो ट्राफिकको प्रति वर्ष प्रक्षेपण प्रस्तुत गर्नु पर्ने ।

(इ) नाफा विश्लेषण

२ अङ्क

रुट	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	चौथो वर्ष	पाँचौं वर्ष

(१) वायुयान अनुसारको सञ्चालन खर्च विश्लेषण

वायुयानको किसिम	शुल्क घण्टा प्रति हप्ता वा प्रति महिना	खर्च प्रति ब्लक घण्टा

(२) रुट बमोजिमको नाफा विश्लेषण (पाँच वर्षको)

वायुयान	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	चौथो वर्ष	पाँचौं वर्ष
पहिलो					
दोस्रो					
तेस्रो					

नोट: नाफाको विस्तृत विश्लेषण प्रस्तुत गर्नु पर्ने।

२. लगानीको आकार र वित्तीय अवस्था: २० अङ्क

(क) लगानीको आकार र वित्तीय स्रोत: १० अङ्क

(१) वायुयान अनुसारको न्यूनतम आवश्यकता ४ अङ्क

	लगानीको आवश्यकता			वित्तीय स्रोत		कैफियत
	पहिलो वायुयान	दोस्रो वायुयान	तेस्रो वायुयान	इक्विटी	बैंक ऋण	
वायुयान						

अन्य पूँजीगत खर्च						
सञ्चालन पूर्वको खर्च						
कार्यगत पूँजी						

(२) पूँजी संरचना

६ अङ्क

(अ) अधिकृत पूँजी:

(आ) जारी पूँजी:

(इ) चुक्ता पूँजी:

(१) पहिलो किस्ता:

(२) दोस्रो किस्ता:

(ई) शेयरवाला/लगानीकर्ताहरूको इक्विटी
राख्नुपर्ने:

(उ) पे ब्याक पिरेड:

(ख) आवश्यक कागजात/प्रमाण:

१० अङ्क

(१) वित्तीय लगानीको प्रतिबद्धताको पत्र

(२) लगानीको संरचना

३ अङ्क

(अ) नेपाली लगानीकर्ता (१००%) ३ अङ्क

(आ) विदेशी लगानीकर्तासँग

संयुक्त उपक्रम भएमा

२ अङ्क

(३) सम्पत्ति र दायित्व

२ अङ्क

३. गुणस्तरीय जनशक्तिको विस्तृत विवरण/प्रस्तावित जनशक्तिको व्यक्तिगत विवरण र तिनीहरूको सहमति पत्र/लगानीको आकार र वित्तीय अवस्था	१० अङ्क
(क) जनशक्ति योजना:	२.५ अङ्क
(१) जनशक्तिको सङ्ख्या र प्रकार	०.३० अङ्क
तत्काल अवधि छोटो अवधि मध्यम अवधि लामो अवधि	
(१ वर्ष सम्मको) (५ वर्ष सम्मको) (१० वर्ष सम्मको) (२० वर्ष सम्मको)	
प्रमाणित गर्ने कर्मचारी (B1)	
प्रमाणित गर्ने कर्मचारी (B2)	
प्रमाणित नगर्ने कर्मचारी	
(२) उडान सञ्चालन जनशक्ति	०.७० अङ्क
(उडान सञ्चालन दल र डिस्प्याचर)	
(अ) टाइप रेटेड प्रशिक्षक पाइलट	०.२० अङ्क
(आ) टाइप रेटेड क्याप्टेन	०.२५ अङ्क
(इ) टाइप रेटेड को-पाइलट	०.१५ अङ्क
(ई) फ्लाइट डिस्प्याचर	
(लाईसेन्स भएको)	०.१० अङ्क
(३) उडान सुरक्षा	०.३० अङ्क
(४) मार्केटिङ्ग	०.२५ अङ्क
(५) वित्त	०.२५ अङ्क
(६) प्रशासन	०.२० अङ्क
(७) गुणस्तर प्रत्याभूति सम्बन्धी जनशक्ति	०.५ अङ्क
(ख) जनशक्ति तालिम योजना	२.५ अङ्क
(१) ककपिट चालक दल	०.६ अङ्क

- (२) क्याबिन क्रु ०.२५ अङ्क
- (३) फ्लाइट डिस्प्याचर ०.२५ अङ्क
- (४) एयरक्राफ्ट मेन्टेनेन्स टेक्निसियन
(ए.एम.टी) ०.६ अङ्क
- (५) एयरक्राफ्ट मेन्टेनेन्स
टेक्निसियनको अनुमोदन
(ए.एम.टी. इन्डोर्समेन्ट) ०.२५ अङ्क
- (६) टाइप कन्भर्जन कोर्ष ०.२५ अङ्क
- (७) मार्केटिङ्ग ०.३ अङ्क
- (ग) प्रस्तावित जनशक्तिको विस्तृत विवरण १.५ अङ्क
- (घ) जनशक्तिको सहमतिपत्र १ अङ्क
- (ङ) आवश्यक जनशक्तिहरुको शैक्षिक
योग्यता, अनुभव, पर्याप्तता, पदपूर्तिको
तरिका र कार्यविधि २.५ अङ्क
- (१) ईन्जिनियरिङ्ग जनशक्ति
शैक्षिक योग्यता र अनुभव ०.७५ अङ्क
(अ) ५ वर्ष वा सो भन्दा बढी
अनुभव ०.७५ अङ्क
(आ) ५ वर्ष भन्दा कम अनुभव ०.५ अङ्क
- (२) अपरेसन जनशक्ति
शैक्षिक योग्यता र अनुभव ०.७५ अङ्क
(अ) ५ वर्ष वा सो भन्दा बढी
अनुभव ०.७५ अङ्क
(आ) ५ वर्ष भन्दा कम अनुभव ०.५ अङ्क
- (३) उडान सुरक्षा र गुणस्तर प्रत्याभूति

सम्बन्धी जनशक्ति	
शैक्षिक योग्यता र अनुभव	०.५ अङ्क
(अ) ५ वर्ष वा सो भन्दा बढी अनुभव	०.५ अङ्क
(आ) ५ वर्ष भन्दा कम अनुभव	०.२५ अङ्क
(४) मार्केटिङ्ग, वित्तीय र प्रशासनिक जनशक्ति	
शैक्षिक योग्यता र अनुभव	
(अ) ५ वर्ष वा सो भन्दा बढी अनुभव	
४. विस्तृत संस्थागत योजना/कार्यगत दायित्व सहितको संरचना:	१० अङ्क
(क) संस्थागत संरचना	१.५ अङ्क
(ख) कर्मचारीहरूको नियम/नीति	१.५ अङ्क
(ग) अपरेसन र ईन्जिनियरिङ्ग मार्गदर्शन/ अपरेसन र मर्मत सम्भार योजना	१.५ अङ्क
(घ) गुणस्तर प्रत्याभूति, सुरक्षा निरीक्षण र अनुगमन प्रणाली	०.५ अङ्क
(ङ) वायुयान तथा वायुयानका पार्ट पुर्जाको मर्मत सम्बन्धमा प्रमुख मर्मत सम्भारको व्यवस्था	०.५ अङ्क
(च) कर्तव्य र दायित्व	१.७५ अङ्क
(१) अपरेसन विभाग	
(२) अपरेसन निर्देशक	
(३) प्रमुख पाइलट	
(४) उडान सुरक्षा अधिकृत	
(५) क्याप्टेन	

(६)	पाइलट	
(७)	फ्लाईट डिस्प्याचर	
(छ)	कर्तव्य र दायित्व	१.७५ अङ्क
(१)	ईन्जिनियरिङ्ग विभाग	
(२)	गुणस्तर प्रत्याभूति निर्देशक	
(३)	मर्मत सम्भार प्रबन्धक	
(४)	ईन्जिनियरिङ्ग योजना प्रबन्धक	
(५)	मर्मत सम्भार नियन्त्रक प्रबन्धक	
(६)	ईन्जिनियरिङ्ग स्टोर प्रबन्धक	
(ज)	उडान अपरेसन सेवा	१ अङ्क
(१)	जलवायु/मौसम सेवा	
(२)	उडान/क्रु कार्यक्रम	
(३)	उडान वाच सेवा	
५.	वायुयान सङ्ख्या, वायुयान वर्ष/घण्टा, साइकलको अवस्था, निर्माण सिरियल नम्बर र अन्य प्राविधिक विवरण:	२० अङ्क
(क)	वायुयान मर्मत व्यवस्था	४ अङ्क
(१)	आफ्नै मर्मत व्यवस्था	४ अङ्क
(२)	एसिया प्यासिफिकमा मर्मत सम्भार	३ अङ्क
(३)	एसिया प्यासिफिक बाहिर मर्मत सम्भार	२ अङ्क
(ख)	वायुयानको प्रकार	४ अङ्क
(१)	३ वटा भन्दा बढी वाईड बडी जेट वायुयान आपूर्ति गरेमा	४ अङ्क

	(२)	३ वटा वाईड बडी जेट वायुयान आपूर्ति गरेमा	३ अङ्क
	(३)	३ वटा वा सो भन्दा बढी जेट वायुयान आपूर्ति गरेमा	२ अङ्क
(ग)		वायुयानको सङ्ख्या	४ अङ्क
	(१)	३ वटा भन्दा बढी जेट वायुयान आपूर्ति गरेमा	४ अङ्क
	(२)	३ वटा जेट वायुयान आपूर्ति गरेमा	२ अङ्क
		(नोट: कम्पनीसँग सबै समयमा कम्तीमा ३ वटा वायुयान हुनु पर्ने।)	
(घ)		वायुयान निर्माता वा आपूर्तिकर्ताद्वारा वायुयान आपूर्ति सम्बन्धी सहमतिपत्र	४ अङ्क
(ङ)		वायुयान निर्माणको वर्ष र मोडेल	४ अङ्क
	(१)	नयाँ (ब्रान्ड न्यू) वायुयान खरिद	४ अङ्क
	(२)	प्रत्यक्ष खरिद (आउटराइट पर्चेज)	३ अङ्क
	(३)	लिज खरिद	२ अङ्क
	(४)	लिज	१ अङ्क
६.		स्वामित्व:	२० अङ्क
	(क)	पूर्ण खरिद (फुल पर्चेज)	२० अङ्क
	(ख)	लिज खरिद (लिज पर्चेज)	१० अङ्क
	(ग)	लिज, नेपाली रेजिष्ट्रेशन (एल.एन.आर.)	७ अङ्क
	(घ)	लिज, विदेशी रेजिष्ट्रेशन (एल.एफ.आर.)	५ अङ्क

खण्ड ७५) संख्या ३ नेपाल राजपत्र भाग ३ मिति २०८२।०१।०८

वायुयानको विवरण मूल्याङ्कनको लागि (प्रकार, उमेर, सङ्ख्या)

वायुयान	विद्यमान वायुयान प्रकार र सङ्ख्या	वायुयानको उमेर र सङ्ख्या		(प्रकार, उमेर, सङ्ख्या) वर्ष										
		विद्यमान	प्रस्तावित											

नोट: वायुसेवा, वायुयान, वायुयानको परफरमेन्स र अन्य विवरण प्रस्ताव सहित पेस गर्नु पर्ने।

अनुसूची-३

(नियम ८ को उपनियम (२) को खण्ड (ख) सँग सम्बन्धित)

आन्तरिक वायुसेवा सञ्चालन इजाजतपत्रको लागि मूल्याङ्कन आधार तथा अङ्कभार

१. व्यावसायिक पक्ष: ५ अङ्क
(क) बजार विश्लेषण १.५ अङ्क
(विद्यमान हवाई ट्रफिकको आधारमा)
(गत ४ वर्ष अवधिको बजार विश्लेषण गरेमा अधिकतम १.५ अङ्क)

स्थान					नेपालको शेयर	कैफियत
त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल (आन्तरिक तर्फ)	कार्गो					
	यात्रु					
सेवा सञ्चालन क्षेत्र वा रट १	कार्गो					
	यात्रु					
सेवा सञ्चालन क्षेत्र वा रट २	कार्गो					
	यात्रु					
सेवा सञ्चालन क्षेत्र वा रट ३	कार्गो					
	यात्रु					
सेवा सञ्चालन क्षेत्र वा रट ४	कार्गो					
	यात्रु					

- (ख) वायुयान मुभमेन्ट (त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल) १ अङ्क
(४ वर्षको अधिकतम १ अङ्क)
(गत चार वर्षको)

खण्ड ७५) संख्या ३ नेपाल राजपत्र भाग ३ मिति २०८२।०१।०८

वर्ष					जम्मा	कैफियत
आगमन						
प्रस्थान						
जम्मा						

(ग) वायुयान मुभमेन्ट (माग गरिएका क्षेत्रको) १ अङ्क
(गत ४ वर्ष अवधिको बजार विश्लेषण गरेमा अधिकतम १ अङ्क)

वर्ष					जम्मा	कैफियत
आगमन						
प्रस्थान						
जम्मा						

(घ) व्यापारिक योजना (प्रत्येक सेक्टरको) १.५ अङ्क
(१० वटा सेक्टरको अधिकतम १.५ अङ्क)

विवरण (वायुयान)	उडान तालिका प्रतिहप्ता	उडान तालिका प्रतिवर्ष	सिट खपत/क्षमता		कैफियत
			यान्त्रु	कार्गो	
वायुयानको किसिम					
सिट क्षमता					
कोड शेयरिड वा अन्य सम्झौता					
जम्मा					

२. आर्थिक पक्ष: १५ अङ्क
(क) पूँजी संरचना: २.५ अङ्क
(१) स्थिर पङ्खी वायुयान सञ्चालन गर्ने

- संस्थाको हकमा १ अर्ब र हेलिकप्टर
सञ्चालन गर्ने संस्थाको हकमा ७५
करोड रुपैयाँ चुक्ता पूँजीको २.५ अङ्क
- (२) स्थिर पड्खी वायुयान सञ्चालन
गर्ने संस्थाको हकमा ७५ करोड रुपैयाँ र
हेलिकप्टर सञ्चालन गर्ने संस्थाको
हकमा ५० करोड रुपैयाँ चुक्ता पूँजीको १.५ अङ्क

वर्ष						कैफियत
अधिकृत पूँजी						
जारी पूँजी						
चुक्ता पूँजी						
चालू पूँजी						

नोट: प्रत्येक स्रोतको आधिकारिक पत्र पेस गर्नु पर्ने।

- (ख) खर्च विवरण २.५ अङ्क

विषय	खर्च			
	पहिलो विमान	दोस्रो विमान	तेस्रो विमान	कैफियत
विमान खरिद				
अन्य पूँजीगत खर्च				
सञ्चालन खर्च				
व्यवस्थापन खर्च				
मर्मत खर्च				
जनशक्ति विकास				
अन्य				
जम्मा				

नोट: प्रत्येक खर्चको विस्तृत अध्ययन र विश्लेषण पेस गर्नु पर्नेछ।

खण्ड ७५) संख्या ३ नेपाल राजपत्र भाग ३ मिति २०८२।०१।०८

(ग) खर्च र आम्दानी विश्लेषण: ४ अङ्क

(१) खर्च: २ अङ्क

वायुयान किसिम	ब्लक घण्टा	खर्च प्रति घण्टा	खर्च प्रति वर्ष	कैफियत

(२) आम्दानी: २ अङ्क

विषय	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	चौथो वर्ष	पाँचौं वर्ष	कैफियत
यात्रु						
कार्गो						

विषय	वर्ष	वर्ष	वर्ष	वर्ष	वर्ष	कैफियत
खर्च						
आम्दानी						
नाफा/नोक्सान						

(घ) दायित्व विवरण: ६ अङ्क

(१) नेपाली आफैले लगानी गर्न सक्ने
स्रोतको सुनिश्चितता पेस गरेमा ६ अङ्क

(२) बैङ्क ग्यारेन्टी वा विदेशी लगानी
भएमा २ अङ्क

दायित्व विवरण	अंश % मा	नगद	कैफियत
नेपाली पक्ष			
विदेशी पक्ष			
जम्मा			

३. प्राविधिक पक्ष: १५ अङ्क
- (क) सञ्चालक/संस्थापक/मुख्य
व्यवस्थापकीय पदाधिकारी/मुख्य
प्राविधिक पदाधिकारीको विवरण: ६ अङ्क
- (१) वायुसेवा सञ्चालन अनुभव ६ अङ्क
- (२) अन्य व्यवसाय सञ्चालन अनुभव २ अङ्क
- नाम:
ठेगाना:
योग्यता/अनुभव:
रेटिङ्ग सर्टिफिकेट:
कार्याधिकार:
नोट: सम्बन्धित पदाधिकारीको व्यक्तिगत विवरण पेस गर्नु पर्ने।
- (ख) दक्ष प्राविधिक: ५ अङ्क
- (१) सम्बन्धित वायुसेवा सञ्चालन योग्यता भएको स्वदेशी जनशक्ति विवरण पेस भएमा ५ अङ्क
- (२) सम्बन्धित वायुसेवा सञ्चालन योग्यता भएको विदेशी जनशक्ति विवरण पेस भएमा ४ अङ्क
- (३) जनशक्तिलाई तालिम दिएर सञ्चालन गर्ने भएमा १ अङ्क

दक्षता वर्गीकरण	आवश्यक पर्ने जनशक्ति	योग्यता/रेटिङ्ग	सङ्ख्या	पदपूर्ति गर्ने तरिका	स्वदेशी	विदेशी
उडान						

खण्ड ७५) संख्या ३ नेपाल राजपत्र भाग ३ मिति २०८२।०१।०८

सञ्चालन						
मर्मत तथा सम्भार						
उडान सुरक्षा र गुणस्तर नियन्त्रण						
जम्मा						

- (ग) उपकरण योजना: २ अङ्क
- (१) वायुयानको उत्पादन उमेर ५ वर्षभन्दा कम खरिदको २ अङ्क
- (२) वायुयानको उत्पादन उमेर ५-१५ वर्ष खरिदको १ अङ्क

उपकरण, किसिम र विवरण	सिट क्षमता	इन्जिन			उत्पादन मिति	साईकल खपत	कैफियत
		१	२	३			

- (घ) स्वामित्व र खरिद प्रक्रिया: २ अङ्क
- (१) संस्थाले शुरुमै खरिद गरेमा २ अङ्क
- (२) किस्ताबन्दी खरिद १.५ अङ्क
- (३) लिज (भाडा) १ अङ्क

उपकरण विवरण	पूरा खरिद	किस्ताबन्दी खरिद	लिज खरिद (भाडा)	रजिष्ट्रेशन	विदेशी रजिष्ट्रेशन भएमा उडान सुरक्षा	खरिद गर्ने वर्ष वा समय	कैफियत

					सम्झौता		

४. संस्थागत योजना र क्षमता: १५ अङ्क
- (क) संस्थागत संरचना वायुयान सञ्चालन गर्नु योग्य देखिएमा ३ अङ्क
- (ख) प्रष्ट नीति, नियम भएमा ३ अङ्क
- (१) प्रष्ट नीति १.५ अङ्क
- (२) प्रष्ट नियम १.५ अङ्क
- (ग) उडान सञ्चालन सङ्गठन ३ अङ्क
- (मुख्य मुख्य व्यक्तिको योग्यता, अनुभव र उत्तरदायित्व, काम, कर्तव्य र अधिकारको व्याख्या टिप्पणी सहित पूर्ति गर्ने तरिका पेस भएमा ३ अङ्क)
- (घ) मर्मत व्यवस्थापन (सङ्गठन) ३ अङ्क
- (मुख्य मुख्य व्यक्तिको योग्यता, अनुभव र उत्तरदायित्व, काम, कर्तव्य र अधिकारको व्याख्या टिप्पणी सहित पूर्ति गर्ने तरिका पेस भएमा ३ अङ्क)
- (ङ) उडान सुरक्षा तथा गुणस्तर नियन्त्रण सङ्गठन ३ अङ्क
- (मुख्य मुख्य व्यक्तिको योग्यता, अनुभव र उत्तरदायित्व, काम, कर्तव्य र अधिकारको व्याख्या टिप्पणी सहित पूर्ति गर्ने तरिका पेस भएमा ३ अङ्क)

अनुसूची-४

(नियम ८ को उपनियम (२) को खण्ड (ग) सँग सम्बन्धित)

हवाई उडान सम्बन्धी प्रशिक्षण संस्था (फ्लाइट स्कूल), मान्यता प्राप्त प्रशिक्षण संस्था वा नागरिक उड्डयनसँग सम्बन्धित प्रशिक्षण दिने अन्य संस्था सञ्चालन इजाजतपत्रको लागि मूल्याङ्कन आधार तथा अङ्कभार

१. व्यावसायिक पक्ष: ५ अङ्क
 (क) बजार विश्लेषण: १.५ अङ्क
 (विद्यमान हवाई ट्राफिक/वायुयान/वायुसेवा संस्थाको अवस्था आदिको आधारमा)
 (गत पाँच वर्षको)

विद्यमान हवाई ट्राफिक

स्थान						कैफियत
त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल (आन्तरिक तर्फ)	मुभमेन्ट					
	यात्रु					
सेवा सञ्चालन क्षेत्र वा रुट १	मुभमेन्ट					
	यात्रु					
सेवा सञ्चालन क्षेत्र वा रुट २	मुभमेन्ट					
	यात्रु					
सेवा सञ्चालन क्षेत्र वा रुट ३	मुभमेन्ट					
	यात्रु					
सेवा सञ्चालन क्षेत्र वा रुट ४	मुभमेन्ट					
	यात्रु					

नेपालमा वायुयानहरुको अवस्था

(गत पाँच वर्षको)

विवरण					जम्मा	कैफियत
..... वर्ष						

खण्ड ७५) संख्या ३ नेपाल राजपत्र भाग ३ मिति २०८२।०१।०८

..... वर्ष						
..... वर्ष						
..... वर्ष						
..... वर्ष						
जम्मा						

विद्यमान वायुसेवा सञ्चालन संस्थाको अवस्था
(गत पाँच वर्षको)

विवरण					जम्मा	कैफियत
.....वर्ष						
.....वर्ष						
.....वर्ष						
.....वर्ष						
.....वर्ष						
जम्मा						

(ख) नेपाल तथा अन्य मुलुकमा विद्यमान हवाई उडान
प्रशिक्षण संस्थाको अवस्था १.५ अङ्क
(गत पाँच वर्षको)

विवरण					जम्मा	कैफियत
..... वर्ष						
..... वर्ष						
..... वर्ष						
..... वर्ष						
..... वर्ष						
जम्मा						

(ग) व्यापारिक योजना:

२ अङ्क

(प्रशिक्षार्थी कति भएमा कम्पनी राम्रोसँग सञ्चालन हुने सोको
विक्षेपण गरेमा)

प्रशिक्षणको किसिम	प्रशिक्षार्थी सङ्ख्याको क्षमता प्रति कक्षा	प्रशिक्षार्थी: प्रशिक्षक प्रति कक्षा	प्रक्षेपित प्रशिक्षार्थी सङ्ख्या प्रति वर्ष	कैफियत
जम्मा				

२. आर्थिक पक्ष:

१५ अङ्क

(क) पूँजी संरचना:

२.५ अङ्क

(१) हवाई उडान सम्बन्धी प्रशिक्षण संस्था

(फ्लाइट स्कूल)को हकमा १५

करोड रुपैयाँ, मान्यता प्राप्त प्रशिक्षण

संस्थाको हकमा १ करोड पचास लाख

रुपैयाँ र नागरिक उड्डयनसँग

सम्बन्धित प्रशिक्षण दिने अन्य संस्थाको

हकमा ३५ लाख रुपैयाँ चुक्ता

पूँजीको

२.५ अङ्क

(२) हवाई उडान सम्बन्धी प्रशिक्षण संस्था

(फ्लाइट स्कूल)को हकमा १० करोड

रुपैयाँ, मान्यता प्राप्त प्रशिक्षण संस्थाको

हकमा १ करोड रुपैयाँ र नागरिक

उड्डयनसँग सम्बन्धित प्रशिक्षण दिने

अन्य संस्थाको हकमा २० लाख रुपैयाँ

चुक्ता पूँजीको

१.५ अङ्क

वर्ष					कैफियत
अधिकृत पूँजी					
जारी पूँजी					
चुक्ता पूँजी					
चालू पूँजी					

नोट: प्रत्येक स्रोतको आधिकारिक पत्र पेस गर्नु पर्ने।

(ख) खर्च विवरण:

२.५ अङ्क

विषय	खर्च			कैफियत
	पहिलो उपकरण	दोस्रो उपकरण	तेस्रो उपकरण	
विमान खरिद				
अन्य पूँजीगत खर्च				
सञ्चालन खर्च				
व्यवस्थापन खर्च				
मर्मत खर्च				
जनशक्ति विकास				
अन्य				
जम्मा				

नोट: प्रत्येक खर्चको विस्तृत अध्ययन र विश्लेषण पेस गर्नु पर्ने।

(ग) खर्च र आम्दानी विश्लेषण:

४ अङ्क

(१) खर्च:

२ अङ्क

उपकरण किसिम	खर्च प्रति वर्ष	कैफियत

(२) आम्दानी:

२ अङ्क

विषय	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	चौथो वर्ष	पाँचौं वर्ष	कैफियत
यात्रु						
कार्गो						

विषय	वर्ष	वर्ष	वर्ष	वर्ष	वर्ष	कैफियत
खर्च						
आम्दानी						
नाफा/नोकसान						

(घ) दायित्व विवरण:

६ अङ्क

(१) नेपाली आफैले लगानी गर्न सक्ने

स्रोतको सुनिश्चितता पेस गरेमा

६ अङ्क

(२) बैङ्क ग्यारेन्टी वा विदेशी लगानी

भएमा

३ अङ्क

दायित्व विवरण	अंश % मा	नगद	कैफियत
नेपाली पक्ष			
विदेशी पक्ष			
जम्मा			

३. प्राविधिक पक्ष:

१५ अङ्क

(क) सञ्चालक/संस्थापक/मुख्य मुख्य

व्यवस्थापकीय पदाधिकारी/मुख्य प्राविधिक

पदाधिकारीको विवरण:

६ अङ्क

(१) वायुसेवा सम्बन्धी प्राविधिक अनुभव १०

वर्ष वा सो भन्दा बढी भएमा

६ अङ्क

(२) वायुसेवा सम्बन्धी प्राविधिक अनुभव ५
वर्ष वा सो भन्दा बढी र १० वर्ष भन्दा
कम भएमा ३ अङ्क

(३) अन्य व्यवसाय सञ्चालन अनुभव २ अङ्क

नाम:

ठेगाना:

योग्यता/अनुभव:

रेटिङ्ग सर्टिफिकेट:

कार्याधिकार:

नोट: सम्बन्धित पदाधिकारीको व्यक्तिगत विवरण पेस
गर्नु पर्ने ।

(ख) दक्ष प्राविधिक ३ अङ्क

(१) सम्बन्धित जनशक्तिको वायुसेवा
सम्बन्धी योग्यता १० वर्ष वा सो भन्दा
बढी भएमा ३ अङ्क

(२) सम्बन्धित जनशक्तिको वायुसेवा
सम्बन्धी योग्यता ५ वर्ष वा सो भन्दा
बढी र १० वर्ष भन्दा कम भएमा २ अङ्क

दक्षता वर्गीकरण	आवश्यक पर्ने जनशक्ति	योग्यता / रेटिङ्ग	सङ्ख्या	पदपूर्ति गर्ने तरिका	स्वदेशी	विदेशी
तालिम व्यवस्थापक						
गुणस्तर व्यवस्थापक						
प्रशिक्षक (इन्स्ट्रक्टरस)						

खण्ड ७५) संख्या ३ नेपाल राजपत्र भाग ३ मिति २०८२।०१।०८

अन्य						
जम्मा						

(विगतको अनुभव तथा रेटिङ्ग/लाइसेन्स प्रस्तुत गर्नु पर्ने)

- (ग) ढाँचा (मोड्युल) सहितको तालिम योजना ३ अङ्क
(कम्पनीले समय सीमा सहितको विस्तृत तालिम पाठ्यक्रम र योजना प्रस्तुत गरेमा ३ अङ्क)
- (घ) प्रयोगात्मक तालिम/अन द जब ट्रेनिङ्ग योजना १.५ अङ्क
- (१) कम्पनीले आफ्नो कार्यशाला (वर्कशप) बनाउने भएमा १.५ अङ्क
- (२) वायुसेवा सञ्चालन संस्थासँग सम्झौता गरेको प्रमाण प्रस्तुत भएमा १ अङ्क
- (ङ) प्रयोगात्मक तालिम / अन द जब ट्रेनिङ्गका लागि उपकरण योजना (संस्थाले सिमुलेटर र लाइभ एयरक्राफ्ट सहितको प्रशिक्षण दिने भएमा १.५ अङ्क)
४. संस्थागत योजना र क्षमता: १५ अङ्क
- (क) संस्थागत संरचना हवाई उडान प्रशिक्षण सेवा सञ्चालन गर्न योग्य देखिएमा ३ अङ्क
- (ख) प्रष्ट नीति, नियम भएमा ३ अङ्क
- (१) प्रष्ट नीतिको १.५ अङ्क
- (२) प्रष्ट नियमको १.५ अङ्क
- (ग) उत्तरदायी व्यवस्थापक (एकाउन्टेबल मेनेजर), तालिम व्यवस्थापक वा गुणस्तर व्यवस्थापकको

- योग्यता, अनुभव र उत्तरदायित्व ३ अङ्क
(मुख्य मुख्य व्यक्तिको योग्यता, अनुभव र उत्तरदायित्व, काम, कर्तव्य र अधिकारको व्याख्या टिप्पणी सहित पूर्ति गर्ने तरिका पेस भएमा ३ अङ्क)
- (घ) प्रशिक्षक (इन्स्ट्रक्टरस) मध्ये मुख्य मुख्य व्यक्तिको योग्यता, अनुभव र उत्तरदायित्व ३ अङ्क
(मुख्य मुख्य व्यक्तिको योग्यता, अनुभव र उत्तरदायित्व, काम, कर्तव्य र अधिकारको व्याख्या टिप्पणी सहित पूर्ति गर्ने तरिका पेस भएमा ३ अङ्क)
- (ङ) हवाई उडान सम्बन्धी प्रशिक्षण संस्थाको सुविधा योजना (लेआउट र अन्य विवरण) प्रस्तुत गरेमा ३ अङ्क
(सुविधाको विवरण: कक्षाकोठा, परीक्षा हल, कार्यशाला (वर्कशप), व्यवस्थापन कार्यालय, पुस्तकालय, प्रश्नपत्र र उत्तर पुस्तिकाको सुरक्षा, प्रयोगात्मक तालिम सुविधा प्रस्तुत भएमा ३ अङ्क)

अनुसूची-५

(नियम ८ को उपनियम (२) को खण्ड (घ) सँग सम्बन्धित)
मनोरञ्जनात्मक उड्डयन संस्था सञ्चालन इजाजतपत्रको लागि
मूल्याङ्कन आधार तथा अङ्कभार

१. व्यावसायिक पक्ष: ५ अङ्क
 (क) बजार विश्लेषण: १.५ अङ्क
 (विद्यमान पर्यटन आवागमन स्थितिको आधारमा)
 (गत ५ वर्षको अधिकतम १० वटा पर्यटकीय क्षेत्र)

वर्ष	पर्यटक आवागमन सङ्ख्या	पर्यटकीय क्षेत्रमा आवागमन	व्यावसायिक क्षेत्र	कैफियत

- (ख) इजाजत प्राप्त अन्य संस्थाले सञ्चालन गरेको मनोरञ्जनात्मक उड्डयन संस्थाको स्थिति: २ अङ्क
 (१) गत ५ वर्षको स्थिति पेस गरेमा अधिकतम १ अङ्क
 (२) माग गरिएको क्षेत्रको बजार अवस्था पेस गरेमा अधिकतम १ अङ्क

वर्ष	सञ्चालन क्षेत्र	उपकरणको स्थिति	कैफियत

विवरण	उडान स्थल	अवतरण स्थल	जम्मा	कैफियत

(ग) प्रक्षेपित व्यापारिक योजना: १.५ अङ्क

विवरण (उपकरण)	उडान समय	उडान सङ्ख्या प्रति वर्ष	दृश्यावलोकन यान्त्रु सङ्ख्या प्रति वर्ष	वार्षिक क्षमता	कैफियत
अल्ट्रालाईट					
माइक्रोलाईट					
प्यारागलाइडिड (टेण्डम)					
प्यारागलाइडिड (सोलो)					
ह्याङ्गलाइडर					
स्काई डार्डभिङ्ग					
हट एअर वेलुनिङ्ग					

२. आर्थिक पक्ष: १५ अङ्क

(क) पूँजी संरचना: २.५ अङ्क

(१) इन्जिन नजोडिएका वायुयान सञ्चालन गर्ने मनोरञ्जनात्मक

- उड्डयन संस्थाको हकमा ३५ लाख
रुपैयाँ र इन्जिन जोडिएका
वायुयान सञ्चालन गर्ने
मनोरञ्जनात्मक उड्डयन
संस्थाको हकमा ७५ लाख रुपैयाँ
चुक्ता पूँजीको २.५ अङ्क
- (२) इन्जिन नजोडिएका वायुयान
सञ्चालन गर्ने मनोरञ्जनात्मक
उड्डयन संस्थाको हकमा २०
लाख रुपैयाँ र इन्जिन जोडिएका
वायुयान सञ्चालन गर्ने
मनोरञ्जनात्मक उड्डयन संस्थाको
हकमा ५० लाख रुपैयाँ चुक्ता
पूँजीको १.५ अङ्क

वर्ष					कैफियत
अधिकृत पूँजी					
जारी पूँजी					
चुक्ता पूँजी					
चालू पूँजी					

नोट: प्रत्येक स्रोतको आधिकारिक पत्र पेस गर्नु पर्ने।

- (ख) खर्च विवरण: २.५ अङ्क

विषय	खर्च			कैफियत
	पहिलो उपकरण	दोस्रो उपकरण	तेस्रो उपकरण	
विमान खरिद				
अन्य पूँजीगत				

खण्ड ७५) संख्या ३ नेपाल राजपत्र भाग ३ मिति २०८२।०१।०८

खर्च				
सञ्चालन खर्च				
व्यवस्थापन खर्च				
मर्मत खर्च				
जनशक्ति विकास				
अन्य				
जम्मा				

नोट: प्रत्येक खर्चको विस्तृत अध्ययन र विश्लेषण पेस गर्नु पर्ने।

(ग) खर्च र आम्दानी विश्लेषण: ४ अङ्क

(१) खर्च: २ अङ्क

उपकरण किसिम	खर्च प्रति वर्ष	कैफियत

(२) आम्दानी: २ अङ्क

विषय	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	चौथो वर्ष	पाँचौं वर्ष	कैफियत
यात्रु						
कार्गो						

विषय	वर्ष	वर्ष	वर्ष	वर्ष	वर्ष	कैफियत
खर्च						
आम्दानी						
नाफा नोक्सान						

- (घ) दायित्व विवरण: ६ अङ्क
 (१) नेपाली आफैले लगानी गर्न सक्ने
 स्रोतको सुनिश्चितता पेस गरेमा ६ अङ्क
 (२) बैङ्क ग्यारेन्टी वा विदेशी लगानी
 भएमा ३ अङ्क

दायित्व विवरण	अंश % मा	नगद	कैफियत
नेपाली पक्ष			
विदेशी पक्ष			
जम्मा			

३. प्राविधिक पक्ष: १५ अङ्क

- (क) सञ्चालक/संस्थापक/मुख्य व्यवस्थापकीय
 पदाधिकारी/मुख्य प्राविधिक पदाधिकारीको
 विवरण: ६ अङ्क
 (१) मनोरञ्जनात्मक उड्डयन संस्था
 सञ्चालन अनुभव ६ अङ्क
 (२) अन्य व्यवसाय सञ्चालन अनुभव २ अङ्क

नाम:

ठेगाना:

योग्यता/अनुभव:

रेटिङ्ग सर्टिफिकेट:

कार्याधिकार:

नोट: सम्बन्धित पदाधिकारीको व्यक्तिगत विवरण पेस
 गर्नु पर्ने ।

- (ख) दक्ष प्राविधिक: ५ अङ्क

- (१) सम्बन्धित मनोरञ्जनात्मक उड्डयन संस्था सञ्चालन योग्यता भएको स्वदेशी जनशक्ति विवरण पेस भएमा ५ अङ्क
- (२) सम्बन्धित मनोरञ्जनात्मक उड्डयन क्रियाकलाप योग्यता भएको विदेशी जनशक्ति विवरण पेस भएमा ४ अङ्क
- (३) जनशक्तिलाई तालिम दिएर सञ्चालन गर्ने भएमा १ अङ्क

दक्षता वर्गीकरण	आवश्यक पर्ने जनशक्ति	योग्यता / रेटिङ	सङ्ख्या	पदपूर्ति गर्ने तरिका	स्वदेशी	विदेशी
उडान सञ्चालन						
ग्राउण्ड सपोर्ट/ मेन्टेनेन्स						
सञ्चार / सम्पर्क समन्वय						
जम्मा						

- (ग) उपकरण योजना: २ अङ्क
- (१) उपकरणको उत्पादन उमेर ५ वर्षभन्दा कम उमेरको खरिद २ अङ्क
- (२) उपकरणको उत्पादन उमेर ५-१५ वर्ष उमेरको खरिद १ अङ्क

खण्ड ७५) संख्या ३ नेपाल राजपत्र भाग ३ मिति २०८२।०१।०८

उपकरण, किसिम र विवरण	सिट क्षमता	उत्पादक कम्पनी र मिति	कैफियत

- (घ) स्वामित्व र खरिद प्रक्रिया: २ अङ्क
 (१) संस्थाले शुरुमै पूरा खरिद गरेमा २ अङ्क
 (२) किस्ताबन्दी खरिद १.५ अङ्क
 (३) लिज (भाडा) १ अङ्क

उपकरणको किसिम र विवरण	पूर्ण खरिद	किस्ताबन्दी खरिद	लिज खरिद (भाडा)	सम्झौता भए	कैफियत

४. संस्थागत योजना र क्षमता: १५ अङ्क
 (क) संस्थागत संरचना मनोरञ्जनात्मक
 उड्डयन सेवा सञ्चालन गर्न
 योग्य देखिएमा ३ अङ्क
 (ख) प्रष्ट नीति, नियम भएमा ३ अङ्क
 (१) प्रष्ट नीति १.५ अङ्क
 (२) प्रष्ट नियम १.५ अङ्क
 (ग) उडान सञ्चालन सङ्गठन ३ अङ्क

- (मुख्य मुख्य व्यक्तिको योग्यता, अनुभव र उत्तरदायित्व, काम, कर्तव्य र अधिकारको व्याख्या टिप्पणी सहित पूर्ति गर्ने तरिका पेस भएमा ३ अङ्क)
- (घ) ग्राउण्ड सपोर्ट/मेन्टेनेन्स (प्री फ्लाइट अरेन्जमेन्ट) सङ्गठन ३ अङ्क
- (मुख्य मुख्य व्यक्तिको योग्यता, अनुभव र उत्तरदायित्व, काम, कर्तव्य र अधिकारको व्याख्या टिप्पणी सहित पूर्ति गर्ने तरिका पेस भएमा ३ अङ्क)
- (ङ) सञ्चार/सम्पर्क समन्वय सङ्गठन ३ अङ्क
- (मुख्य मुख्य व्यक्तिको योग्यता, अनुभव र उत्तरदायित्व, काम, कर्तव्य र अधिकारको व्याख्या टिप्पणी सहित पूर्ति गर्ने तरिका पेस भएमा ३ अङ्क)

अनुसूची-६

(नियम ८ को उपनियम (२) को खण्ड (ड) सँग सम्बन्धित)

**मनोरञ्जनात्मक उड्डयन प्रशिक्षण संस्था सञ्चालन इजाजतपत्रको लागि
मूल्याङ्कन आधार तथा अङ्कभार**

१. व्यावसायिक पक्ष: ५ अङ्क
(क) बजार विश्लेषण: १ अङ्क
(विद्यमान पर्यटन आवागमन स्थितिको आधारमा)
(गत ५ वर्षको अधिकतम १० वटा पर्यटकीय क्षेत्र)

वर्ष	पर्यटक आवागमन सङ्ख्या	पर्यटकीय क्षेत्रमा आवागमन	व्यावसायिक क्षेत्र	कैफियत

- (ख) इजाजत प्राप्त अन्य संस्थाले सञ्चालन गरेको
मनोरञ्जनात्मक उड्डयन संस्था तथा मनोरञ्जनात्मक
उड्डयन प्रशिक्षण संस्थाको स्थिति १.५ अङ्क
(गत ५ वर्षको स्थिति पेस गरेमा अधिकतम १.५ अङ्क)

वर्ष	सञ्चालन क्षेत्र	उपकरणको स्थिति	कैफियत

- (ग) उत्पादन गर्न खोजिएको प्राविधिक जनशक्ति
खपत अवस्था १ अङ्क

(उत्पादन गर्न खोजिएको प्राविधिक जनशक्तिको बजार अवस्था
पेस गरेमा अधिकतम १ अङ्क)

विवरण	स्वदेशी जनशक्ति	विदेशी जनशक्ति	जम्मा	कैफियत

(घ) प्रक्षेपित व्यापारिक योजना

१.५ अङ्क

विवरण (उपकरण) उडान	समय	जनशक्ति उत्पादन सङ्ख्या प्रति वर्ष	वार्षिक क्षमता	कैफियत
अल्ट्रालाईट				
माइक्रोलाईट				
प्याराग्लाइडिङ्ग (टेण्डम)				
प्याराग्लाइडिङ्ग (सोलो)				
ह्याङ्गलाइडर				
स्काई डाइभिङ्ग				
हट एअर वेलुनिङ्ग				

२. आर्थिक पक्ष:

१५ अङ्क

(क) पूँजी संरचना:

२.५ अङ्क

(१) ७५ करोड रुपैयाँ चुक्ता पूँजीको

२.५ अङ्क

खण्ड ७५) संख्या ३ नेपाल राजपत्र भाग ३ मिति २०८२।०१।०८

(२) ५० लाख रुपैयाँ चुक्ता पूँजीको १.५ अङ्क

वर्ष						कैफियत
अधिकृत पूँजी						
जारी पूँजी						
चुक्ता पूँजी						
चालू पूँजी						

नोट: प्रत्येक स्रोतको आधिकारिक पत्र पेस गर्नु पर्ने।

(ख) खर्च विवरण: २.५ अङ्क

विषय	खर्च			कैफियत
	पहिलो उपकरण	दोस्रो उपकरण	तेस्रो उपकरण	
विमान खरिद				
अन्य पूँजीगत खर्च				
सञ्चालन खर्च				
व्यवस्थापन खर्च				
मर्मत खर्च				
जनशक्ति विकास				
अन्य				
जम्मा				

नोट: प्रत्येक खर्चको विस्तृत अध्ययन र विश्लेषण पेस गर्नु पर्ने।

(ग) खर्च र आम्दानी विश्लेषण: ४ अङ्क

(१) खर्च: २ अङ्क

उपकरण किसिम	खर्च प्रति वर्ष	कैफियत

खण्ड ७५) संख्या ३ नेपाल राजपत्र भाग ३ मिति २०८२।०१।०८

(२) आम्दानी:

२ अङ्क

विषय	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	चौथो वर्ष	पाँचौं वर्ष	कैफियत
यात्रु						
कार्गो						

विषय	वर्ष	वर्ष	वर्ष	वर्ष	वर्ष	कैफियत
खर्च						
आम्दानी						
नाफा / नोक्सान						

(घ) दायित्व विवरण:

६ अङ्क

(१) नेपाली आफैले लगानी गर्न

सक्ने स्रोतको सुनिश्चितता पेस

गरेमा

६ अङ्क

(२) बैङ्क ग्यारेन्टी वा विदेशी लगानी

भएमा

२ अङ्क

दायित्व विवरण	अंश % मा	नगद	कैफियत
नेपाली पक्ष			
विदेशी पक्ष			
जम्मा			

३. प्राविधिक पक्ष:

१५ अङ्क

(क) सञ्चालक/संस्थापक/मुख्य मुख्य

व्यवस्थापकीय पदाधिकारी/मुख्य

प्राविधिक पदाधिकारीको विवरण:

६ अङ्क

(१) मनोरञ्जनात्मक उड्डयन संस्था

- सञ्चालन अनुभव ६ अङ्क
- (२) अन्य व्यवसाय सञ्चालन अनुभव २ अङ्क
- नाम:
- ठेगाना:
- योग्यता/अनुभव:
- रेटिङ्ग सर्टिफिकेट:
- कार्याधिकार:
- नोट: सम्बन्धित पदाधिकारीको व्यक्तिगत विवरण पेस गर्नु पर्ने ।
- (ख) दक्ष प्राविधिक: ५ अङ्क
- (१) सम्बन्धित मनोरञ्जनात्मक उड्डयन संस्था सञ्चालन योग्यता भएको स्वदेशी जनशक्ति विवरण पेस भएमा ५ अङ्क
- (२) सम्बन्धित मनोरञ्जनात्मक उड्डयन क्रियाकलाप योग्यता भएको विदेशी जनशक्ति विवरण पेस भएमा ४ अङ्क
- (३) जनशक्तिलाई तालिम दिएर सञ्चालन गर्ने भएमा १ अङ्क

दक्षता वर्गीकरण	आवश्यक पर्ने जनशक्ति	योग्यता / रेटिङ्ग	सङ्ख्या	पदपूर्ति गर्ने तरिका	स्वदेशी	विदेशी
उडान सञ्चालन						
ग्राउण्ड सपोर्ट / मेन्टेनेन्स						

खण्ड ७५) संख्या ३ नेपाल राजपत्र भाग ३ मिति २०८२।०१।०८

सञ्चार / सम्पर्क समन्वय						
जम्मा						

(ग) उपकरण योजना: २ अङ्क

- (१) उपकरणको उत्पादन उमेर ५ वर्ष भन्दा कम खरिदको २ अङ्क
- (२) उपकरणको उत्पादन उमेर ५-१५ वर्ष खरिदको १ अङ्क

उपकरण, किसिम र विवरण	सिट क्षमता	उत्पादक कम्पनी र मिति	कैफियत

(घ) स्वामित्व र खरिद प्रक्रिया: २ अङ्क

- (१) संस्थाले शुरुमै पूरा खरिद गरेमा २ अङ्क
- (२) किस्ताबन्दी खरिद १.५ अङ्क
- (३) लिज (भाडा) १ अङ्क

उपकरणको किसिम र विवरण	पूर्ण खरिद	किस्ताबन्दी खरिद	लिज खरिद (भाडा)	सम्झौता भए	कैफियत

४. संस्थागत योजना र क्षमता: १५ अङ्क

- (क) संस्थागत संरचना मनोरञ्जनात्मक

- उड्डयन प्रशिक्षण सेवा
सञ्चालन गर्न योग्य देखिएमा ३ अङ्क
- (ख) प्रष्ट नीति,नियम भएमा ३ अङ्क
(१) प्रष्ट नीतिको १.५ अङ्क
(२) प्रष्ट नियमको १.५ अङ्क
- (ग) उडान सञ्चालन सङ्गठन ३ अङ्क
(मुख्य मुख्य व्यक्तिको योग्यता, अनुभव र उत्तरदायित्व, काम, कर्तव्य र अधिकारको व्याख्या टिप्पणी सहित पूर्ति गर्ने तरिका पेस भएमा ३ अङ्क)
- (घ) ग्राउण्ड सपोर्ट/मेन्टेनेन्स (प्री फ्लाइट अरेन्जमेन्ट) सङ्गठन ३ अङ्क
(मुख्य मुख्य व्यक्तिको योग्यता, अनुभव र उत्तरदायित्व, काम, कर्तव्य र अधिकारको व्याख्या टिप्पणी सहित पूर्ति गर्ने तरिका पेस भएमा ३ अङ्क)
- (ङ) सञ्चार/सम्पर्क समन्वय सङ्गठन ३ अङ्क
(मुख्य मुख्य व्यक्तिको योग्यता, अनुभव र उत्तरदायित्व, काम, कर्तव्य र अधिकारको व्याख्या टिप्पणी सहित पूर्ति गर्ने तरिका पेस भएमा ३ अङ्क)

अनुसूची-७

(नियम ८ को उपनियम (२) को खण्ड (च) सँग सम्बन्धित)

वायुयान तथा वायुयानका पार्ट पुर्जाको उत्पादन, मर्मत तथा परीक्षण सहितका विस्तृत मर्मत (ओभरहल) गर्ने संस्था सञ्चालन इजाजतपत्रको लागि मूल्याङ्कन आधार तथा अङ्कभार

१. व्यावसायिक पक्ष: ५ अङ्क
 (क) बजार विश्लेषण: १.५ अङ्क
 (विद्यमान हवाई ट्राफिक/वायुयान/वायुसेवा संस्थाको अवस्था आदिको आधारमा)
 (गत पाँच वर्षको)

विद्यमान हवाई ट्राफिक

स्थान						कैफियत
त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल (आन्तरिक तर्फ)	मुभमेन्ट					
	यात्रु					
सेवा सञ्चालन क्षेत्र वा रुट १	मुभमेन्ट					
	यात्रु					
सेवा सञ्चालन क्षेत्र वा रुट २	मुभमेन्ट					
	यात्रु					
सेवा सञ्चालन क्षेत्र वा रुट ३	मुभमेन्ट					
	यात्रु					
सेवा सञ्चालन क्षेत्र वा रुट ४	मुभमेन्ट					
	यात्रु					

नेपालमा वायुयानहरूको अवस्था
(गत पाँच वर्षको)

विवरण					जम्मा	कैफियत
..... वर्ष						
..... वर्ष						
..... वर्ष						
..... वर्ष						
..... वर्ष						
जम्मा						

विद्यमान वायुसेवा सञ्चालन संस्थाको अवस्था
(गत पाँच वर्षको)

विवरण					जम्मा	कैफियत
..... वर्ष						
..... वर्ष						
..... वर्ष						
..... वर्ष						
..... वर्ष						
जम्मा						

- (ख) नेपाल तथा अन्य मुलुकमा विद्यमान वायुयान तथा वायुयानका पार्ट पुर्जाको उत्पादन, मर्मत तथा परीक्षण सहितका विस्तृत मर्मत (ओभरहल) गर्ने संस्थाको अवस्था: १.५ अङ्क
(गत पाँच वर्षको)

खण्ड ७५) संख्या ३ नेपाल राजपत्र भाग ३ मिति २०८२।०१।०८

विवरण					जम्मा	कैफियत
.... वर्ष						
.... वर्ष						
.... वर्ष						
.... वर्ष						
.... वर्ष						
जम्मा						

(ग) व्यापारिक योजना: २ अङ्क
 (वायुयान तथा वायुयानका पार्ट पुर्जाको उत्पादन, मर्मत तथा परीक्षण सहितका विस्तृत मर्मत (ओभरहल) कार्य के कति भएमा कम्पनी राम्रोसँग सञ्चालन हुने? सोको विश्लेषण गरेमा)

वायुयान तथा वायुयानका पार्ट पुर्जाको उत्पादन, मर्मत सम्भार किसिम	उत्पादन, मर्मत सम्भारको सङ्ख्या प्रति महिना	प्रक्षेपित उत्पादन, मर्मत सम्भारको सङ्ख्या प्रति वर्ष	कैफियत
लाइन मेन्टेनेन्स			
बेस मेन्टेनेन्स			
कम्पोनेन्ट मेन्टेनेन्स (वर्कशप)			
वायुयान र त्यसको पार्ट पुर्जा उत्पादन गर्ने क्षमता			
जम्मा			

२. आर्थिक पक्ष: १५ अङ्क

(क) पूँजी संरचना: २.५ अङ्क

(१) ७ करोड पचास लाख रुपैयाँ

चुक्ता पूँजीको

२.५ अङ्क

७९

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

खण्ड ७५) संख्या ३ नेपाल राजपत्र भाग ३ मिति २०८२।०१।०८

(२) ५ करोड रुपैयाँ चुक्ता पूँजीको १.५ अङ्क

वर्ष						कैफियत
अधिकृत पूँजी						
जारी पूँजी						
चुक्ता पूँजी						
चालू पूँजी						

नोट: प्रत्येक स्रोतको आधिकारिक पत्र पेस गर्नु पर्ने।

(ख) खर्च विवरण: २.५ अङ्क

विषय	खर्च			
	पहिलो उपकरण	दोस्रो उपकरण	तेस्रो उपकरण	कैफियत
आवश्यक उपकरण खरिद				
अन्य पूँजीगत खर्च				
सञ्चालन खर्च				
व्यवस्थापन खर्च				
मर्मत खर्च				
जनशक्ति विकास				
अन्य				
जम्मा				

नोट: प्रत्येक खर्चको विस्तृत अध्ययन र विश्लेषण गर्नु पर्ने।

(ग) खर्च र आम्दानी विश्लेषण: ४ अङ्क

(१) खर्च: २ अङ्क

उपकरण किसिम	खर्च प्रति वर्ष	कैफियत

खण्ड ७५) संख्या ३ नेपाल राजपत्र भाग ३ मिति २०८२।०१।०८

(२) आम्दानी: २ अङ्क

विषय	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	चौथो वर्ष	पाँचौं वर्ष	कैफियत
यात्रु						
कार्गो						

विषय	वर्ष	वर्ष	वर्ष	वर्ष	वर्ष	कैफियत
खर्च						
आम्दानी						
नाफा / नोक्सान						

(घ) दायित्व विवरण: ६ अङ्क

(१) नेपाली आफैँले लगानी गर्न
सक्ने स्रोतको सुनिश्चितता पेस
गरेमा ६ अङ्क

(२) बैङ्क ग्यारेन्टी वा विदेशी लगानी
भएमा २ अङ्क

दायित्व विवरण	अंश % मा	नगद	कैफियत
नेपाली पक्ष			
विदेशी पक्ष			
जम्मा			

३. प्राविधिक पक्ष: १५ अङ्क

(क) सञ्चालक/संस्थापक/मुख्य मुख्य
व्यवस्थापकीय पदाधिकारी/मुख्य
प्राविधिक पदाधिकारीको विवरण: ६ अङ्क

(१) उत्पादन वा मेन्टेनेन्स, रिपेयर,
ओभरहल (एम.आर.ओ.) वा वायुसेवा

- सम्बन्धी प्राविधिक अनुभव १० वर्ष वा
सो भन्दा बढी भएमा ६ अङ्क
- (२) उत्पादन वा मेन्टेनेन्स, रिपेयर,
ओभरहल (एम.आर.ओ.) वा वायुसेवा
सम्बन्धी प्राविधिक अनुभव ५ वर्ष वा
सो भन्दा बढी र १० वर्ष भन्दा
कम भएमा ३ अङ्क
- (३) अन्य व्यवसाय सञ्चालन अनुभव २ अङ्क
- नाम:
ठेगाना:
योग्यता/अनुभव
रेटिङ्ग सर्टिफिकेट:
कार्याधिकार:
नोट: सम्बन्धित पदाधिकारीको व्यक्तिगत विवरण
पेस गर्नु पर्ने ।
- (ख) दक्ष प्राविधिक: ५ अङ्क
- योग्यता:
- (१) सम्बन्धित जनशक्तिको वायुसेवा
सम्बन्धी योग्यता १० वर्ष वा सो भन्दा
बढी भएमा ३ अङ्क
- (२) सम्बन्धित जनशक्तिको वायुसेवा सम्बन्धी
योग्यता ५ वर्ष वा सो भन्दा बढी र
१० वर्ष भन्दा कम भएमा २ अङ्क
(विगतको अनुभव तथा रेटिङ्ग/लाइसेन्स
प्रस्तुत गर्नु पर्ने)

पदपूर्ति गर्ने तरिका:

- (१) स्थायी कर्मचारी भएमा २ अङ्क
 (२) करारको कर्मचारी भएमा १ अङ्क

दक्षता वर्गीकरण	आवश्यक पर्ने जनशक्ति	योग्यता/रेटिङ्ग	सङ्ख्या	पदपूर्ति गर्ने तरिका (स्थायी वा करार)	स्वदेशी	विदेशी
मर्मर सम्भार व्यवस्थापक (मेन्टेनेन्स मेनेजर)						
गुणस्तर व्यवस्थापक (क्वालिटी मेनेजर)						
लाइन/बेश/कम्पोनेन्ट वर्कशप मेनेजर						
अन्य						
जम्मा						

(ग) उत्पादन/मर्मर सम्भार (लाइन/बेश/कम्पोनेन्ट) को योजना २ अङ्क
 (कम्पनीले समयसीमा सहितको विस्तृत योजना प्रस्तुत गरेमा २ अङ्क)

(घ) उत्पादन/लाइन/बेश/कम्पोनेन्ट मेन्टेनेन्सको लागि ह्याङ्गर/उत्पादन सुविधा (प्रोडक्शन फ्यासिलिटी) को योजना २ अङ्क

(१) संस्थाले आफ्नो उत्पादन सुविधा (प्रोडक्शन फ्यासिलिटी)/ह्याङ्गर

बनाउने भएमा	२ अङ्क
(२) संस्थाले वायुसेवा सञ्चालन संस्थासँग सम्झौता गरेको प्रमाण प्रस्तुत भएमा	१ अङ्क
४. संस्थागत योजना र क्षमता:	१५ अङ्क
(क) संस्थागत संरचना वायुयान तथा वायुयानका पार्ट पुर्जाको- उत्पादन, वायुयान र वायुयानका पार्ट पुर्जा मर्मत सम्भार संस्था सेवा सञ्चालन गर्न योग्य देखिएमा	३ अङ्क
(१) उत्पादन / अप्रुभड मेन्टेनेन्स अर्गनाइजेशन (ए.एम.ओ.)/मेन्टेनेन्स, रिपेयर, ओभरहल (एम.आर.ओ.) सञ्चालन सम्बन्धी अनुभव	३ अङ्क
(२) वायुसेवा सञ्चालन सम्बन्धी अनुभव	२ अङ्क
(ख) प्रष्ट नीति, नियम भएमा	३ अङ्क
(१) प्रष्ट नीतिको	१.५ अङ्क
(२) प्रष्ट नियमको	१.५ अङ्क
(ग) उत्तरदायी व्यवस्थापक (एकाउन्टेबल मेनेजर), मर्मर सम्भार व्यवस्थापक (मेन्टेनेन्स मेनेजर), गुणस्तर व्यवस्थापक (क्वालिटी मेनेजर), लाइन/बेश मेनेजर, कम्पोनेन्ट वर्कशप मेनेजरको योग्यता, अनुभव र उत्तरदायित्व (मुख्य मुख्य व्यक्तिको योग्यता, अनुभव र उत्तरदायित्व, काम, कर्तव्य र अधिकारको	३ अङ्क

- व्याख्यात्मक टिप्पणी सहित पूर्ति गर्ने तरिका
पेस भएमा ३ अङ्क)
- (घ) प्रमाणीकरण गर्ने कर्मचारी (सर्टिफाइङ्ग
स्टाफ)को योग्यता, अनुभव र उत्तरदायित्व ३ अङ्क
(मुख्य मुख्य व्यक्तिको योग्यता, अनुभव र
उत्तरदायित्व, काम, कर्तव्य र अधिकारको
व्याख्या टिप्पणी सहित पूर्ति गर्ने तरिका पेस
भएमा ३ अङ्क)
- (ङ) उत्पादन/ अप्रुभड मेन्टेनेन्स अर्गनाइजेशन
(ए.एम.ओ.) / मेन्टेनेन्स, रिपेयर,
ओभरहल (एम.आर.ओ.) को सुविधा योजना
(लेआउट र अन्य विवरण) प्रस्तुत गरेमा ३ अङ्क
(सुविधाको विवरण: कार्यशाला (वर्कशप),
व्यवस्थापन कार्यालय, पुस्तकालय, अभिलेखको
सुरक्षा, उपकरण, औजार, सामग्री, प्राविधिक
अभिलेख प्रस्तुत भएमा ३ अङ्क)

अनुसूची-८

(नियम ८ को उपनियम (२) को खण्ड (छ) सँग सम्बन्धित)
वायुयान तथा वायुयानका पार्ट पुर्जा मर्मत सम्भार प्रशिक्षण संस्था
सञ्चालन इजाजतपत्रको लागि मूल्याङ्कन आधार तथा अङ्कभार

१. व्यावसायिक पक्ष: ५ अङ्क
 (क) बजार विश्लेषण: १.५ अङ्क
 (विद्यमान हवाई ट्राफिक/वायुयान/वायसेवा संस्थाको अवस्था आदिको आधारमा)
 (गत पाँच वर्षको)

विद्यमान हवाई ट्राफिक

स्थान						कैफियत
त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल (आन्तरिक तर्फ)	मुभमेन्ट					
	यात्रु					
सेवा सञ्चालन क्षेत्र वा रुट १	मुभमेन्ट					
	यात्रु					
सेवा सञ्चालन क्षेत्र वा रुट २	मुभमेन्ट					
	यात्रु					
सेवा सञ्चालन क्षेत्र वा रुट ३	मुभमेन्ट					
	यात्रु					
सेवा सञ्चालन क्षेत्र वा रुट ४	मुभमेन्ट					
	यात्रु					

नेपालमा वायुयानहरुको अवस्था
(गत पाँच वर्षको)

विवरण					जम्मा	कैफियत
.... वर्ष						
.... वर्ष						
.... वर्ष						
.... वर्ष						
.... वर्ष						
जम्मा						

विद्यमान वायुसेवा सञ्चालन संस्थाको अवस्था
(गत पाँच वर्षको)

विवरण					जम्मा	कैफियत
.... वर्ष						
.... वर्ष						
.... वर्ष						
.... वर्ष						
.... वर्ष						
जम्मा						

(ख) नेपाल तथा अन्य मुलुकमा विद्यमान मर्मत सम्भार प्रशिक्षण
संस्थाको अवस्था: १.५ अङ्क
(गत पाँच वर्षको)

विवरण					जम्मा	कैफियत
.... वर्ष						
.... वर्ष						

खण्ड ७५) संख्या ३ नेपाल राजपत्र भाग ३ मिति २०८२।०१।०८

.... वर्ष						
.... वर्ष						
.... वर्ष						
जम्मा						

(ग) व्यापारिक योजना: २ अङ्क

(प्रशिक्षार्थी कति भएमा कम्पनी राम्रोसँग सञ्चालन हुने?

सोको विश्लेषण गरेमा)

प्रशिक्षणको किसिम	प्रशिक्षार्थी सङ्ख्याको क्षमता प्रति कक्षा	प्रशिक्षार्थी: प्रशिक्षक प्रति कक्षा	प्रक्षेपित प्रशिक्षार्थी सङ्ख्या प्रति वर्ष	कैफियत
आधारभूत (वेशिक)				
टाइप रेटिङ्ग				
जम्मा				

२. आर्थिक पक्ष: १५ अङ्क

(क) पूँजी संरचना: २.५ अङ्क

(१) ३ करोड रुपैयाँ चुक्ता पूँजीको २.५ अङ्क

(२) २ करोड रुपैयाँ चुक्ता पूँजीको १.५ अङ्क

वर्ष					कैफियत
अधिकृत पूँजी					
जारी पूँजी					
चुक्ता पूँजी					
चालू पूँजी					

नोट: प्रत्येक स्रोतको आधिकारिक पत्र पेस गर्नु पर्ने।

खण्ड ७५) संख्या ३ नेपाल राजपत्र भाग ३ मिति २०८२।०१।०८

(ख) खर्च विवरण: २.५ अङ्क

विषय	खर्च			
	पहिलो उपकरण	दोस्रो उपकरण	तेस्रो उपकरण	कैफियत
विमान खरिद				
अन्य पूँजीगत खर्च				
सञ्चालन खर्च				
व्यवस्थापन खर्च				
मर्मत खर्च				
जनशक्ति विकास				
अन्य				
जम्मा				

नोट: प्रत्येक खर्चको विस्तृत अध्ययन र विश्लेषण गर्नु पर्ने।

(ग) खर्च र आम्दानी विश्लेषण: ४ अङ्क

(१) खर्च: २ अङ्क

उपकरण किसिम	खर्च प्रति वर्ष	कैफियत

(२) आम्दानी: २ अङ्क

विषय	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	चौथो वर्ष	पाँचौं वर्ष	कैफियत
यात्रु						
कार्गो						

विषय	वर्ष	वर्ष	वर्ष	वर्ष	वर्ष	कैफियत
खर्च						
आम्दानी						
नाफा/नोक्सान						

- (घ) दायित्व विवरण: ६ अङ्क
 (१) नेपाली आफैँले लगानी गर्न
 सक्ने स्रोतको सुनिश्चितता पेस
 गरेमा ६ अङ्क
 (२) बैङ्क ग्यारेन्टी वा विदेशी लगानी
 भएमा ३ अङ्क

दायित्व विवरण	अंश % मा	नगद	कैफियत
नेपाली पक्ष			
विदेशी पक्ष			
जम्मा			

३. प्राविधिक पक्ष: १५ अङ्क

- (क) सञ्चालक/संस्थापक/मुख्य व्यवस्थापकीय
 पदाधिकारी/मुख्य प्राविधिक पदाधिकारीको
 विवरण: ६ अङ्क
 (१) वायुसेवा सम्बन्धी प्राविधिक
 अनुभव १० वर्ष वा सो भन्दा
 बढी भएमा ६ अङ्क
 (२) वायुसेवा सम्बन्धी प्राविधिक
 अनुभव ५ वर्ष वा सो भन्दा बढी
 र १० वर्ष भन्दा कम भएमा ३ अङ्क
 (३) अन्य व्यवसाय सञ्चालन अनुभव २ अङ्क
 नाम:
 ठेगाना:
 योग्यता/अनुभव:
 रेटिङ्ग सर्टिफिकेट:

कार्याधिकार:

नोट: सम्बन्धित पदाधिकारीको व्यक्तिगत विवरण पेस गर्नु पर्ने।

- (ख) दक्ष प्राविधिक: ३ अङ्क
- (१) सम्बन्धित जनशक्तिको वायुसेवा सम्बन्धी योग्यता १० वर्ष वा सो भन्दा बढी भएमा ३ अङ्क
- (२) सम्बन्धित जनशक्तिको वायुसेवा सम्बन्धी ५ वर्ष वा सो भन्दा बढी र १० वर्ष भन्दा कम भएमा २ अङ्क

दक्ष वर्गीकरण	आवश्यक पर्ने जनशक्ति	योग्यता / रेटिङ्ग	सङ्ख्या	पदपूर्ति गर्ने तरिका	स्वदेशी	विदेशी
तालिम व्यवस्थापक (ट्रेनिङ्ग मेनेजर)						
गुणस्तर व्यवस्थापक (क्वालिटी मेनेजर)						
प्रशिक्षक (इन्स्ट्रक्टरस)						
अन्य						
जम्मा						

(विगतको अनुभव तथा रेटिङ्ग/लाइसेन्स प्रस्तुत गर्नु पर्ने)

- (ग) ढाँचा (मोड्युल) सहितको तालिम योजना ३ अङ्क
(कम्पनीले समय सीमा सहितको तालिमको विस्तृत पाठ्यक्रम र योजना प्रस्तुत गरेमा ३ अङ्क)
- (घ) प्रयोगात्मक तालिम/अन द जब ट्रेनिङ्ग योजना १.५ अङ्क
(१) कम्पनीको आफ्नो कार्यशाला (वर्कशप)

बनाउने भएमा	१.५ अङ्क
(२) वायुसेवा सञ्चालन संस्थासँग सम्झौता गरेको प्रमाण प्रस्तुत भएमा	१ अङ्क
(ड) प्रयोगात्मक तालिम/ अन द जब ट्रेनिङ्ग योजनाका लागि उपकरण योजना	१.५ अङ्क
(१) संस्थाले लाइभ एयरक्राफ्ट सहितको प्रशिक्षण दिने भएमा (वायुसेवा सञ्चालन संस्थासँग सम्झौता गरेको प्रमाण प्रस्तुत भएमा)	१.५ अङ्क
(२) संस्थाले मक एयरक्राफ्टमा प्रशिक्षण दिने भएमा	१ अङ्क
४. संस्थागत योजना र क्षमता:	१५ अङ्क
(क) संस्थागत संरचना मेन्टेनेन्स ट्रेनिङ्ग अर्गनाइजेशन (एम.टि.ओ.) सेवा सञ्चालन गर्न योग्य देखिएमा	३ अङ्क
(ख) प्रष्ट नीति, नियम भएमा	३ अङ्क
(१) प्रष्ट नीतिको	१.५ अङ्क
(२) प्रष्ट नियमको	१.५ अङ्क
(ग) उत्तरदायी व्यवस्थापक (एकाउन्टेबल मेनेजर), तालिम व्यवस्थाप (ट्रेनिङ्ग मेनेजर), गुणस्तर व्यवस्थापक (क्वालिटी मेनेजर) को योग्यता, अनुभव र उत्तरदायित्व	३ अङ्क
(मुख्य मुख्य व्यक्तिको योग्यता, अनुभव र उत्तरदायित्व, काम, कर्तव्य र अधिकारको व्याख्या टिप्पणी सहित पूर्ति	

- गर्ने तरिका पेस भएमा ३ अङ्क)
- (घ) प्रशिक्षकहरु (इन्स्ट्रक्टर) मध्ये मुख्य मुख्य व्यक्तिको योग्यता, अनुभव र उत्तरदायित्व ३ अङ्क
(मुख्य मुख्य व्यक्तिको योग्यता, अनुभव र उत्तरदायित्व, काम, कर्तव्य र अधिकारको व्याख्या टिप्पणी सहित पूर्ति गर्ने तरिका पेस भएमा ३ अङ्क)
- (ङ) मेन्टेनेन्स ट्रेनिङ्ग अर्गनाइजेशन (एम.टि.ओ.) को सुविधा योजना (लेआउट र अन्य विवरण) प्रस्तुत गरेमा ३ अङ्क
(सुविधाको विवरण: कक्षाकोठा, परीक्षा हल, कार्यशाला (वर्कशप), व्यवस्थापन कार्यालय, पुस्तकालय, प्रश्नपत्र र उत्तरपुस्तिकाको सुरक्षा, प्रयोगात्मक तालिमको सुविधा प्रस्तुत भएमा ३ अङ्क)

अनुसूची-९

(नियम ११ को उपनियम (१) सँग सम्बन्धित)

इजाजतपत्रको ढाँचा

नेपाल सरकार

संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय,
सिंहदरबार, काठमाडौं

.....सञ्चालन गर्न दिइएको

इजाजतपत्र

प.सं.

श्री.....

.....

मिति ..... को निर्णय अनुसार देहायका सर्तहरू पालना गर्ने गरी निम्न किसिमको .....वायुसेवा सञ्चालन/..... प्रशिक्षण सञ्चालन/वायुयान तथा वायुयानका पार्ट पुर्जाको उत्पादन, मर्मत तथा परीक्षण सहितका विस्तृत मर्मत (ओभरहल) गर्ने संस्था सञ्चालन/मनोरञ्जनात्मक उड्डयन संस्था सञ्चालन गर्न यो इजाजतपत्र दिइएको छ।

१. इजाजतपत्र प्राप्त संस्थाको,-

(क) नाम र ठेगाना:

(ख) इजाजतपत्र नम्बर:

(ग) इजाजतको अवधि:

२. सञ्चालन गर्ने संस्थाको किसिम:

३. वायुयानको किसिम र सङ्ख्या (वायुसेवा सञ्चालन संस्थाको हकमा):

४. वायुयान प्राप्तिको तरिका (वायुसेवा सञ्चालन संस्थाको हकमा):
५. उडान क्षेत्र र सिट क्षमता/उडान सङ्ख्या (वायुसेवा सञ्चालन संस्थाको हकमा):

देश	रुट क्षेत्र	सिट क्षमता	उडान सङ्ख्या

६. सञ्चालन मुख्य स्थान:
७. इजाजतपत्र प्राप्त संस्थाले पालना गर्नु पर्ने सर्तहरू:
- (क) .....थान ..... उपकरणबाट
..... जिल्ला स्थित ..... लाई
आधार बनाई तोकिएका उडानक्षेत्रमा .....
उडान सञ्चालन गर्ने,
- (ख) विदेशी प्रशिक्षक, पाइलट वा अन्य जनशक्तिलाई
काममा लगाउँदा नेपालको प्रचलित अध्यागमन तथा
श्रम सम्बन्धी कानूनी व्यवस्थाको पूर्ण पालना गर्ने,
- (ग) इजाजत जारी भए पश्चात वार्षिक रूपमा कार्य प्रगति
विवरण मन्त्रालयको नागरिक उड्डयन महाशाखामा
पेस गर्ने,
- (घ) बीमा, खोज तथा उद्धार उडान सञ्चालन, मर्मत सम्भार,
सञ्चार व्यवस्थाको सम्बन्धमा प्रचलित कानूनको पूर्ण
पालना गर्ने,
- (ङ) गैर सैनिक हवाई उडान (सिभिल एभिएशन) ऐन,
२०१५ र सो ऐन अन्तर्गत बनेका नियमावलीहरू,
नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण ऐन, २०५३ र सो

अन्तर्गत बनेका नियमावलीहरू र म्यानुअलहरू तथा समय समयमा यस मन्त्रालयबाट जारी भएका निर्देशनहरू पूर्ण रूपले पालना गर्ने।

इजाजतपत्र प्रमाणित गर्ने अधिकारीको-

दस्तखतः

मन्त्रालयको छाप

नामः

पदः

मितिः

इजाजतपत्र नवीकरण सम्बन्धी विवरण

नवीकरण गरेको मिति	नवीकरण बहाल रहने अवधि	नवीकरण गर्ने अधिकारीको सही	कैफियत

द्रष्टव्यः

- (१) इजाजतपत्र बापत देहाय बमोजिमको शुल्क लाग्नेछः-
- (क) अन्तर्राष्ट्रिय वायुसेवा सञ्चालन संस्थाको लागि,-
- (१) स्थिर पङ्खी वायुयानको नियमित उडान सञ्चालन गर्न पचहत्तर लाख रुपैयाँ,
- (२) स्थिर पङ्खी वायुयानको कार्गो (फ्रेटर) उडान सञ्चालन गर्न बिस लाख रुपैयाँ,
- (३) स्थिर पङ्खी वायुयानको चार्टर उडान वा हेलिकप्टर सञ्चालन गर्न बिस लाख रुपैयाँ।
- (ख) आन्तरिक वायुसेवा सञ्चालन संस्थाको लागि,-

- (१) स्थिर पड्खी वायुयान सञ्चालन गर्न दश लाख रुपैयाँ,
- (२) हेलिकप्टर सञ्चालन गर्न सात लाख पचास हजार रुपैयाँ।
- (ग) वायुयान तथा वायुयानका पार्ट पुर्जाको उत्पादन, मर्मत तथा परीक्षण सहितका विस्तृत मर्मत (ओभरहल) गर्ने संस्था सञ्चालन गर्न पाँच लाख रुपैयाँ,
- (घ) हवाई उडान सम्बन्धी प्रशिक्षण संस्था (फ्लाइट स्कूल) सञ्चालन गर्न पाँच लाख रुपैयाँ,
- (ङ) मान्यता प्राप्त प्रशिक्षण संस्था सञ्चालन गर्न एक लाख रुपैयाँ,
- (च) नागरिक उड्डयनसँग सम्बन्धित प्रशिक्षण दिने अन्य संस्था सञ्चालन गर्न पचास हजार रुपैयाँ,
- (छ) वायुयान तथा वायुयानका पार्ट पुर्जा मर्मत सम्भार प्रशिक्षण संस्था सञ्चालन गर्न पचास हजार रुपैयाँ,
- (ज) मनोरञ्जनात्मक उड्डयन संस्था वा मनोरञ्जनात्मक उड्डयन प्रशिक्षण संस्था सञ्चालन गर्न एक लाख रुपैयाँ।
- (२) व्यावसायिक हवाई सेवा सञ्चालन संस्थाको इजाजतपत्र बापत क्रमसङ्ख्या १ बमोजिमको शुल्कको अतिरिक्त देहाय बमोजिमको रुट शुल्क लाग्नेछः-
- (क) अन्तर्राष्ट्रिय वायुसेवा सञ्चालन संस्थाको लागि,-
- (१) स्थिर पड्खी वायुयानको नियमित उडान सञ्चालन गर्न प्रति उडान क्षेत्रका लागि पाँच लाख रुपैयाँ,

- (२) स्थिर पड्खी वायुयानको कार्गो (फ्रेटर) उडान सञ्चालन गर्न प्रति उडान क्षेत्रका लागि एक लाख पचास हजार रुपैयाँ,
- (३) स्थिर पड्खी वायुयानको चार्टर उडान वा हेलिकप्टर सञ्चालन गर्न एकमुष्ट पन्ध्र लाख रुपैयाँ।
- (ख) आन्तरिक वायुसेवा सञ्चालन संस्थाको लागि,-
- (१) स्थिर पड्खी वायुयान सञ्चालन गर्न प्रति उडान क्षेत्रको लागि पचास हजार रुपैयाँ,
- (२) हेलिकप्टर सञ्चालन गर्न एकमुष्ट पाँच लाख रुपैयाँ।
- (३) इजाजतपत्र नवीकरण गर्नको लागि देहाय बमोजिमको शुल्क लाग्नेछः-
- (क) क्रमसङ्ख्या १ बमोजिमको शुल्कको आधा रकम,
- (ख) व्यावसायिक हवाई सेवा सञ्चालन संस्थाको लागि खण्ड (क) बमोजिमको रकमको अतिरिक्त क्रमसङ्ख्या २ बमोजिमको शुल्कको आधा रकम।
- (४) हवाई सेवा व्यवस्थापन नियमावली, २०८२ प्रारम्भ हुँदाका बखत इजाजतपत्र प्राप्त गरेका तर इजाजतपत्रको अवधिभित्र नवीकरण नगराएका नागरिक उड्डयनसँग सम्बन्धित संस्थाको नियम १३ को उपनियम (२) बमोजिम इजाजतपत्र नवीकरण गर्नको लागि क्रमसङ्ख्या ३ बमोजिमको शुल्कको अतिरिक्त देहाय बमोजिमको थप शुल्क लाग्नेछः-
- (क) पहिलो तीन महिनासम्म क्रमसङ्ख्या ३ बमोजिमको शुल्कको पच्चिस प्रतिशत,

- (ख) तीन महिनादेखि छ महिनासम्म क्रमसङ्ख्या ३ बमोजिमको शुल्कको पचास प्रतिशत,
(ग) छ महिनादेखि नौ महिनासम्म क्रमसङ्ख्या ३ बमोजिमको शुल्कको पचहत्तर प्रतिशत,
(घ) नौ महिनादेखि एक वर्षसम्म क्रमसङ्ख्या ३ बमोजिमको शुल्कको शत प्रतिशत।

आज्ञाले,
बिनोद प्रकाश सिंह
नेपाल सरकारको सचिव।